

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ศักยภาพโดยรวมของสี่แยกอินโดจีน

พื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างเป็นพื้นที่การเกษตรที่ตั้งอยู่ในเขตต่อเนื่องกับเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยาของพื้นที่การเกษตรที่ราบภาคกลางซึ่งมีระบบชลประทานที่รัฐได้ลงทุนพัฒนาไว้แล้วค่อนข้างสมบูรณ์ และรักษาสภาพความอุดมสมบูรณ์ได้ดีโดยใช้หลักการจัดการไร่นา การคัดเลือกปลูกพืชเกษตรเหมาะสมกับพื้นที่และการตลาด มีการจัดสรรน้ำควบคู่กับเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เผยแพร่สู่การเกษตรตามศักยภาพพื้นที่ของแต่ละกลุ่มจังหวัด

การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับกรุงเทพมหานครและพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก มีความได้เปรียบด้านค่าจ้างแรงงานซึ่งต่ำกว่ากม. และบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก

การพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านได้สร้างโอกาสใหม่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างซึ่งมีจังหวัดพินูโลกเป็นศูนย์กลางและจังหวัดใกล้เคียงทำให้สามารถสร้างความร่วมมือได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

- ความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับกลุ่มลุ่มแม่น้ำโขง (ตามแนวโครงการข่ายถนนเหนือ-ใต้) ทำให้มีโอกาสติดต่อด้านการค้า การลงทุน เชื่อมโยงตลาดกับลาว พม่า และพื้นที่ตอนในของจีน
- การเปิดประตูเศรษฐกิจสู่กลุ่มประเทศเอเชียใต้ (ตามแนวโครงการข่ายถนนตะวันตก-ตะวันออก) โดยผ่านพม่าด้านแม่สอด จ.ตาก ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนมูลค่าการค้าหลายพันล้านบาทมีโอกาสขยายตัวได้อีกมาก

4.2 สรุปเนื้อหา แนวคิดและตัวแปรที่ใช้ในการตั้งโรงงานอุตสาหกรรม

4.2.1 เนื้อหา การศึกษาถึงรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อสรุปเป็นแนวทางเลือกที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมในอนาคต ให้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาและแผนการใช้ที่ดินในอนาคต โดยมีเนื้อหาที่ต้องทำการศึกษา ดังนี้

- สภาพทั่วไปของพื้นที่ ได้แก่

: ขอบเขตพื้นที่ และอาณาเขตติดต่อ

- : สภาพทางกายภาพ (ลักษณะทางภูมิศาสตร์ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน
- : การบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ (ไฟฟ้า ประปา การกำจัดขยะมูลฝอย โรงฆ่าสัตว์ การบรรเทาสาธารณภัย การกำจัดน้ำเสีย)
- : บริการสาธารณะและบริการสังคม (สถานที่ราชการ สถาบันการศึกษา ศาสนา การแพทย์และสาธารณสุข ตลาดสด โรงแรม สถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ การคมนาคมขนส่ง การสื่อสาร)
- : สภาพทางสังคม (จำนวนประชากร ขนาดครัวเรือน ความหนาแน่น)
- : สภาพทางเศรษฐกิจ (ลักษณะทางการค้าและบริการ ลักษณะทางอุตสาหกรรม ลักษณะทางเกษตรกรรม ราคาที่ดิน)
- : แนวโน้มความเจริญของชุมชน
- สภาพทั่วไปของอุตสาหกรรม ได้แก่
 - : ที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม
 - : ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม
 - : จำนวนโรงงาน
 - : แหล่งงาน
 - : แหล่งวัตถุดิบ
 - : แหล่งตลาด
 - : การขนส่งวัตถุดิบ สินค้าและแรงงาน
 - : ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบการอุตสาหกรรม
 - : นโยบายการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมของจังหวัด

4.2.2 แนวความคิดและตัวแปร

- เรื่องปัจจัยการเลือกที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปัจจัยการเลือกที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม จะใช้แนวความคิดนี้ในการกำหนดตัวแปรในเรื่องการเลือกที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม และจะใช้ในการวิเคราะห์ความสำคัญ ในแต่ละปัจจัยสำหรับปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลในการเลือกที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมมีดังนี้ คือ

- :ที่ดิน (ทำเล ตำบล ราคา ฯลฯ)
- :แรงงาน (หาง่าย ค่าจ้างถูก ฯลฯ)
- :แหล่งวัตถุดิบ (หาง่าย ใกล้แหล่งวัตถุดิบ ฯลฯ)

:แหล่งตลาด (ห้างขาย ใกล้เคียงแหล่งตลาด ฯลฯ)

: การคมนาคมขนส่ง (มีระบบคมนาคมขนส่งที่สะดวกมีการเข้าถึงสูง ฯลฯ)

: ความเกี่ยวเนื่องกันของโรงงานอุตสาหกรรม (ขบวนการผลิตที่เกี่ยวข้อง
กัน การรวมกลุ่มของโรงงานประเภทเดียวกัน ฯลฯ)

: สถาบันอำนวยความสะดวกต่อชุมชน (โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ฯลฯ)

: การบริการสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์)

: นโยบายของรัฐบาล

: เหตุผลส่วนตัวของผู้ประกอบการ ในการเลือกที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม

- ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน มีดังนี้

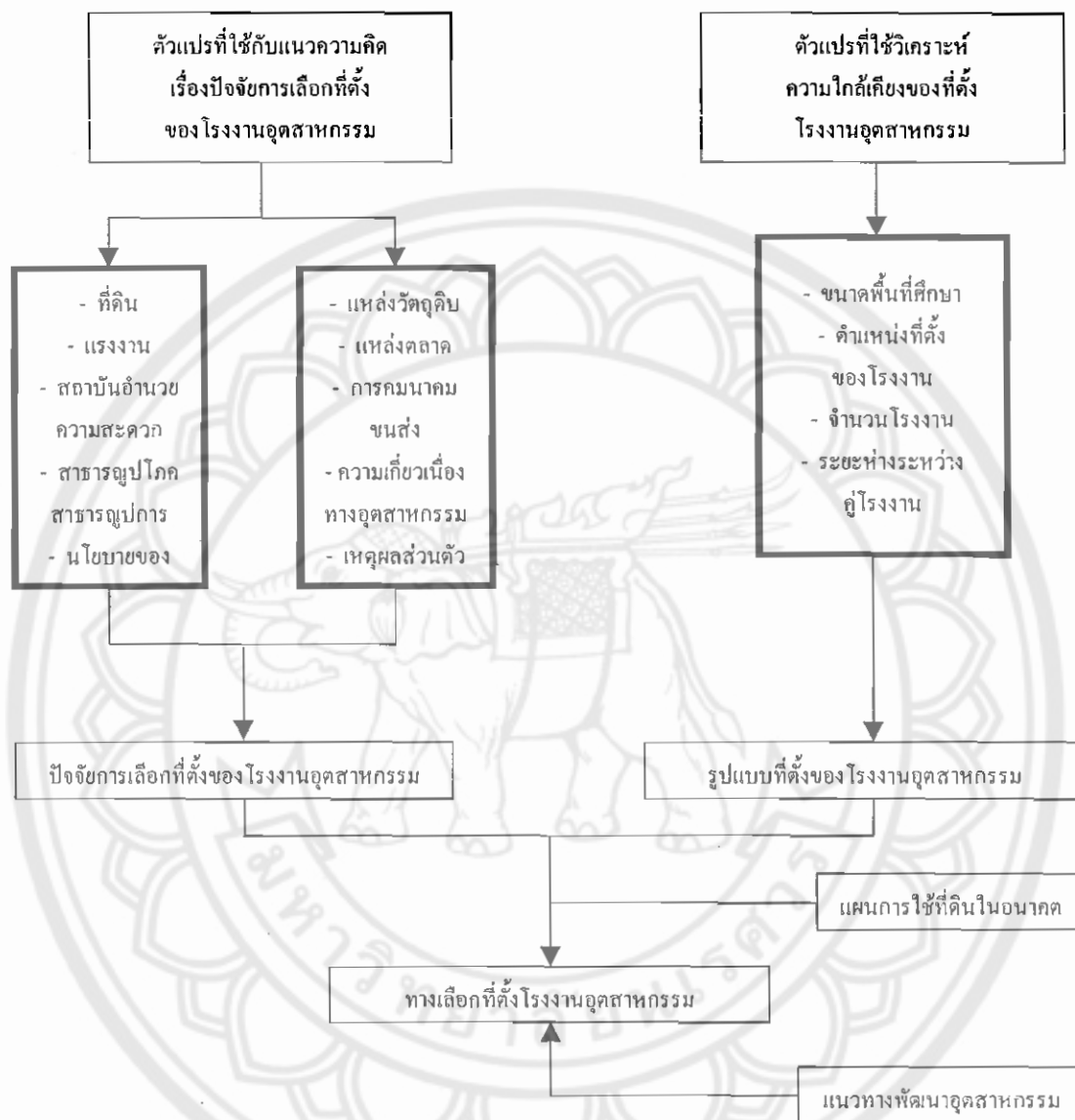
: ขนาดของพื้นที่ศึกษา

: ตำแหน่งที่ตั้งของโรงงาน

: จำนวนโรงงาน

: ระยะทางที่ใกล้ที่สุดระหว่างคู่โรงงานทั้งหมด

และจะใช้แนวความคิดเรื่องแบบแผนที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม มาใช้ในการสรุปถึง
การเกิดขึ้นของรูปแบบ ข้อดีหรือข้อเสีย ของรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของโรงงานอุตสาหกรรมที่
วิเคราะห์ได้มานั้นว่าเป็นอย่างไร

รูปที่ 4.1 แผนภูมิแสดงข้อมูลตามขั้นตอนการศึกษา

4.3 ปัจจัยการเลือกที่ตั้งและรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของโรงงานอุตสาหกรรม

การวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม

พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมของผู้ประกอบการเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ที่ดิน การคมนาคม-ขนส่ง สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ แรงงาน วัตถุดิบ ตลาด สถาบันอำนวยความสะดวก ความเกี่ยวเนื่องทางอุตสาหกรรม นโยบายของรัฐบาล และปัจจัยอื่น ๆ โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเลือกที่ตั้ง 6 อันดับแรก มีดังนี้

- ปัจจัยเรื่องที่ดิน

ปัจจัยที่ดินเป็นปัจจัยที่สำคัญเป็นอันดับแรกเพราะว่า การเลือกที่ดินมาเป็นที่ตั้งของโรงงานนั้น จะต้องคำนึงถึงปัจจัยตัวอื่น ๆ มารวมด้วย และเมื่อตัดสินใจเลือกที่ตั้งแล้ว ก็เปลี่ยนพื้นที่ได้ยาก ดังนั้น การตั้งโรงงานจึงต้องให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่ดินเป็นอันดับแรก และจากการหาความสัมพันธ์ในเรื่องปัจจัยที่ดิน พบว่าที่ตั้งที่แตกต่างกัน จะทำให้โรงงานแต่ละประเภทต่างกัน

- ปัจจัยด้านการคมนาคม-ขนส่ง

ปัจจัยด้านการคมนาคม-ขนส่ง เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก เพราะในการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรม จะมีการใช้การขนส่งหลายขั้นตอน เช่น การขนส่งวัตถุดิบผลิตและแรงงาน ทำให้ผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงที่ตั้งที่มีการคมนาคม-ขนส่งที่ดี และจากการศึกษาหาความสัมพันธ์ในปัจจัยการคมนาคม-ขนส่งนั้น ไม่พบมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใด ๆ กับปัจจัยด้านการคมนาคม-ขนส่ง โดยโรงงานส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาด้านการคมนาคม-ขนส่ง วัตถุดิบ ผลิต และแรงงาน ไม่ว่าจะอยู่ที่ตั้งที่จังหวัดใด เพราะมีเส้นทางคมนาคมทั่วถึงกัน

- ปัจจัยด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ปัจจัยด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ มีความสำคัญต่อการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพราะ โรงงานส่วนใหญ่จำเป็นต้องใช้ไฟฟ้า น้ำ โทรศัพท์ หรือการระบายสิ่งโสโครกที่ต้องพึ่งพื่อต่อการประกอบกิจการด้วย หากขาดแคลนสิ่งหนึ่งสิ่งใด จะทำให้ขบวนการผลิตต้องหยุดชะงักลงทันที และจากการศึกษาหาความสัมพันธ์ในปัจจัยเรื่องสาธารณูปโภคและสาธารณูปการนั้น ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใด ๆ กับปัจจัยด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยโรงงานส่วนใหญ่ จะมีความพอเพียงด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ไม่ว่าจะอยู่ที่ตั้งอยู่จังหวัดใด เพราะปัจจุบันมีการเพิ่มของระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้มียู่อย่างทั่วถึง เช่น เปิดโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าเพิ่ม ให้พอเพียงกับความต้องการในการประกอบการ ส่วนเรื่องน้ำประปานั้น โรงงานส่วนมากจะเลือกที่จะใช้น้ำบาดาลหรือน้ำจากแม่น้ำ มาใช้ในการประกอบการ

มากกว่าที่จะใช้น้ำประปา โรงงานส่วนใหญ่จึงไม่ประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำประปาและเรื่องโทรศัพท์ ก็มีการขยายและเลขหมายให้มีใช้อย่างทั่วถึงแล้ว

- ปัจจัยเรื่องแรงงาน

ปัจจัยเรื่องแรงงาน มีความสำคัญต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรม เพราะโรงงานอุตสาหกรรมทุกประเภทต้องใช้แรงงานในการผลิตสินค้า และยังพบว่าจำนวนแรงงานจะมีอิทธิพลต่อสวัสดิการด้านการเดินทางมาทำงาน โดยโรงงานที่มีจำนวนแรงงานน้อยกว่า 100 คน และมีมากกว่า 100 คน ต่างก็จะมีสวัสดิการด้านการเดินทางให้กับแรงงาน และยังพบความสัมพันธ์ระหว่างการให้สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย และสวัสดิการด้านการเดินทางมาทำงานของแรงงาน กับแหล่งที่มาของแรงงาน โดยโรงงานที่มีแรงงานมาจากภายในจังหวัด ต่างจังหวัด และทั้งในและต่างจังหวัด ส่วนมากก็จะมีสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยให้กับแรงงาน โดยเฉพาะโรงงานที่มีแรงงานมาจากต่างจังหวัดนั้น จะมีสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยให้กับแรงงานทุกโรงงาน สำหรับเรื่องสวัสดิการด้านการเดินทาง พบว่า โรงงานที่มีแรงงานมาจากในจังหวัดส่วนมากจะไม่มีสวัสดิการด้านการเดินทาง ส่วนโรงงานที่มีแรงงานมาจากต่างจังหวัด และทั้งในและต่างจังหวัด จะมีสวัสดิการด้านการเดินทางให้กับแรงงาน

ส่วนสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย โรงงานส่วนใหญ่ จะมีสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยให้กับแรงงาน โดยโรงงานส่วนใหญ่จะมีแรงงานมาจากต่างจังหวัดในจังหวัด และทั้งในและต่างจังหวัด ตามลำดับ

- ปัจจัยเรื่องวัตถุดิบ

ปัจจัยเรื่องวัตถุดิบ มีความสำคัญต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรม เพราะว่าโรงงานอุตสาหกรรมทุกประเภทต้องใช้วัตถุดิบในการผลิตสินค้า โดยโรงงานในพื้นที่ศึกษาไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตาม ส่วนใหญ่จะมีแหล่งวัตถุดิบมาจากหลาย ๆ แหล่ง ทั้งในจังหวัด และต่างจังหวัดตามลำดับ และโรงงานส่วนใหญ่ก็ไม่ประสบปัญหาด้านวัตถุดิบไม่ว่าจะมีแหล่งวัตถุดิบมาจากที่ใดก็ตาม เพราะมีแหล่งวัตถุดิบให้เลือกอยู่หลายแห่ง

- ปัจจัยเรื่องตลาด

ปัจจัยเรื่องตลาด มีความสำคัญต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรม เพราะว่าโรงงานอุตสาหกรรมทุกประเภทต้องผลิตสินค้าเพื่อป้อนสู่แหล่งตลาด เพื่อให้ขายสินค้าของโรงงาน และให้ได้กำไรมาดำเนินกิจการต่อไปได้ โดยโรงงานในพื้นที่ศึกษาไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตาม ส่วนใหญ่จะมีแหล่งตลาดอยู่ในประเทศแหล่งเดียว ทั้งในและต่างประเทศและต่างประเทศเพียงแหล่งเดียว ตามลำดับ และโรงงานส่วนใหญ่ ก็จะไม่ประสบปัญหาด้านการตลาด ไม่ว่าจะมีแหล่งตลาดอยู่ที่ใดก็ตาม ก็เพราะมีแหล่งตลาดที่กว้างทั้งในและต่างประเทศ

จังหวัดพิษณุโลก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด

ผลผลิตด้านกลั่นกรองของจังหวัด ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลังโรงงาน ถั่วเหลือง ถั่วเขียวผิวมัน อ้อยโรงงาน ในปี 2541-2542 มีผลผลิตกระจายในแหล่งผลิตที่สำคัญดังนี้

ตารางที่ 4.1

ชนิด	ผลผลิต (ตัน)	แหล่งผลิตที่สำคัญ
ข้าวเจ้านาปี	1,167,242	อ.เมือง, พรหมพิราม, บางกระทุ่ม, บางระกำ,วังทอง, วัดโบสถ์
ข้าวเจ้านาปรัง	10,759	อ.เมือง, พรหมพิราม, บางกระทุ่ม, บางระกำ
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	191,905	อ.นครไทย, พรหมพิราม, บางกระทุ่ม, บางระกำ
มันสำปะหลัง	311,168	อ.วังทอง, นครไทย,ชาติตระการ, วัดโบสถ์
ถั่วเหลือง	23,761	อ.พรหมพิราม, ชาติตระการ, บางระกำ
ถั่วเขียวผิวมัน	1,434	อ.ชาติตระการ, นครไทย, บางระกำ
อ้อยโรงงาน	477,142	อ.บางระกำ, ชาติตระการ, เนินมะปราง, พรหมพิราม

ตารางที่ 4.2 จำนวนตามสถานภาพแรงงานจังหวัดพิษณุโลก ปี 2541/2542

สถานภาพ	พ.ศ.2540			พ.ศ.2541		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ขอตรวม	399,494	397,194	796,688	399,795	399,194	798,989
-ผู้มีอายุ 13 ขึ้นไป	310,997	311,495	622,492	311,196	312,695	623,891
-กำลังแรงงานรวม	245,505	187,121	432,626	238,701	198,505	437,204
1.กำลังแรงงานปัจจุบัน	245,505	187,121	432,626	238,701	198,505	437,204
1.1ผู้มีงานทำ	541,148	185,787	426,958	228,159	190,129	418,287
1.2ผู้ไม่มีงานทำ	4,357	1,334	5,691	10,542	8,376	18,917
2.กำลังแรงงานรอฤดูกาล	-	-	-	-	-	-
-กำลังแรงงาน	65,492	124,374	189,866	72,495	114,190	186,687
1.ทำงานบ้าน	98	52,832	52,930	223	35,946	36,619
2.เรียนหนังสือ	38,311	38,338	76,669	46,155	43,623	89,779
3.อื่น ๆ	27,063	33,204	60,267	26,117	34,621	60,739
-อายุต่ำกว่า 13 ปี	88,499	86,199	174,698	88,599	86,499	175,098
อัตราว่างงาน			0.01			0.04

ที่มา: รายงานผลการสำรวจจำนวนแรงงาน (รอบที่ 3 สิงหาคม 2541 สำน.สถิติแห่งชาติ)

ตารางที่ 4.3 การบริการจัดหางานจังหวัดพิษณุโลก

ปี	ผู้สมัครงาน	ตำแหน่งงาน	การบรรจุงาน	อัตราส่วน
	(คน)	(อัตรา)	(คน)	(ร้อยละ)
2539	8,505	21,485	2,852	33.53
2540	4,383	4,543	1,947	44.42
2541	3,860	3,188	1,111	28.78

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 4.4 จำนวนโรงงานจังหวัดพิษณุโลก ปี 2541

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนสถานประกอบ การอุตสาหกรรม Number of industrial establishments	จำนวนเงินทุน (บาท) Number of capital (Baht)	จำนวนคนงาน Number of employees	Type of industries
รวมยอด	1,404	9,576,489,406	7,744	Total
เกษตร	779	274,910,632	1,590	Agriculture
วัสดุก่อสร้าง	101	3,251,815,306	1,130	Construction materials
อาหาร ยา และเครื่องดื่ม	70	3,728,168,587	1,159	Food, medicine and beverage
ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	22	54,111,430	596	Wood and wood products
สิ่งทอและตัดเย็บเสื้อผ้า	1	525,000	3	Textiles, tailoring and dress making
เคมีและพลาสติก	5	42,100,000	72	Chemical and plastics
โลหะและอโลหะ	27	54,533,900	220	Metal and non metallies
การบริการ	379	1,479,450,651	2,410	Services
อื่น ๆ	20	690,873,900	564	Others

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพิษณุโลก

รูปที่ 4.3 แผนที่จังหวัดตาก

จังหวัดตาก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดตาก

1. ข้าว

ในปี 2539 จังหวัดตากมีพื้นที่ทำนา 202,508 ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกข้าวนาปี 202,033 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 462 กิโลกรัม/ไร่ ข้าวนาปรัง มีพื้นที่ปลูก 475 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 261 กิโลกรัม/ไร่ การปลูกข้าวของเกษตรกร ในบริเวณพื้นที่นาซึ่งอยู่ในเขตชลประทาน หรือควบคุมน้ำได้เกษตรกร ร้อยละ 80 นิยมปลูกข้าวโดยวิธีหว่านน้ำตมมีเพียงส่วนน้อยที่นิยมปลูกโดยวิธีปักดำ พันธุ์ข้าวที่ นิยมใช้ได้แก่ พันธุ์ชัยนาท 1 แม่เป็ด กข 23 สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 ขาวดอกมะละ 105 เหลืองประทิว 123 สำหรับพื้นที่บริเวณเชิงเขาหรือที่ดอน เกษตรกรนิยมปลูกข้าวไร่ โดยใช้วิธี หยอดเป็นหลุม พันธุ์ที่เกษตรกรนิยมใช้ได้แก่พันธุ์ชีวแม่จัน

2. พืชไร่

จังหวัดตากมีพื้นที่ปลูกพืชไร่ 587,076 ไร่ พืชไร่ที่สำคัญของจังหวัดตาก ได้แก่

(1) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่บริเวณภาคตะวันตกของจังหวัดตาก จะปลูก ข้าวโพดเพียงครั้งเดียว ยกเว้นอำเภออุ้มผางจะปลูกข้าวโพดปีละ 2 ครั้ง เริ่มปลูกเดือนพฤษภาคม- กรกฎาคม เก็บเกี่ยวเดือนกันยายน-พฤศจิกายน ส่วนบริเวณภาคตะวันออก จะปลูกข้าวโพดปีละ 2 ครั้ง โดยข้าวโพดรุ่นที่ 1 ปลูกเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม เก็บเกี่ยวเดือนกันยายน-พฤศจิกายน และรุ่นที่ 2 ปลูกเดือนสิงหาคม-ตุลาคม เก็บเกี่ยวธันวาคม-มกราคม มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 337,087 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 438 กก./ไร่ ปลูกมากที่อำเภอพบพระ แม่สอด เมือง อุ้มผาง สามเงา และอำเภอบ้านตาก

(2) ถั่วเขียว พื้นที่ปลูกถั่วเขียวฝีม้วน 75,291 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 179 กก./ไร่ ปลูกในอำเภอแม่สอด พบพระ แม่ระมาด และอำเภอเมือง

(3) ถั่วเหลือง พื้นที่ปลูก 94,941 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 301 กก./ไร่ แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ถั่วเหลืองฤดูฝน เริ่มปลูกเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม เก็บเกี่ยวเดือนกันยายน-ตุลาคม ปลูกมาก ในอำเภอแม่สอด แม่ระมาด ท่าสองยาง และบ้านตาก ส่วนถั่วเหลืองฤดูแล้ง เริ่มปลูกเดือน ธันวาคม-มกราคม เก็บเกี่ยวเดือนมีนาคม-เมษายน ปลูกมากที่อำเภอบ้านตาก สามเงา เมืองตาก แม่ระมาด และอำเภอแม่สอด

(4) มัน พื้นที่ปลูก 19,646 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 252 กก./ไร่ ปลูกมากที่อำเภอพบ พระ สามเงา และแม่ระมาด

ส่วนพืชไร่ชนิดอื่น ๆ ที่เกษตรกรนิยมปลูกได้แก่ อ้อยโรงงานและมัน ถั่วลิสม ฝ้าย และอื่น ๆ พื้นที่ปลูกที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอเมืองตาก บ้านตาก สามเงา แม่ระมาด และอำเภอ แม่สอด

3. พืชสวน

ปี 2539 จังหวัดตากมีพื้นที่ปลูกพืชสวน 97,738 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกไว้เพื่อบริโภคภายในครัวเรือนและเป็นรายได้เสริม มีเพียงบางส่วนที่ปลูกเพื่อเป็นการค้า พืชสวนที่สำคัญมีดังนี้

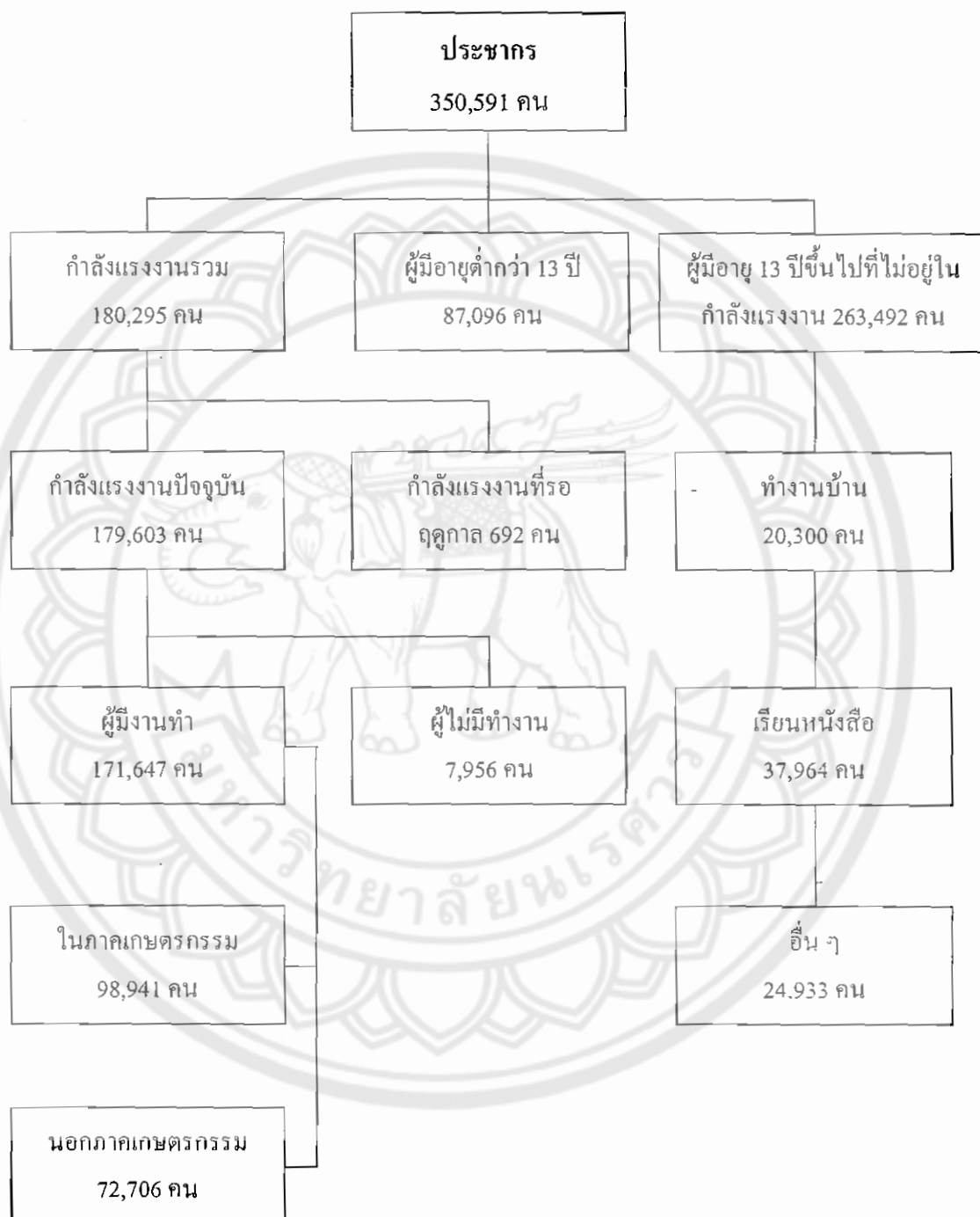
- (1) มะม่วง มีพื้นที่ปลูกทั้งจังหวัด 34,939 ไร่ พื้นที่ที่ปลูกมาก ได้แก่ อำเภอพบพระ แม่ระมาด บ้านตาก สามเงา และอำเภอเมือง
- (2) ถั่วลิสง มีพื้นที่ปลูกทั้งจังหวัด 18,257 ไร่ พื้นที่ที่ปลูกมาก ได้แก่ อำเภอบ้านตาก สามเงา และอำเภอเมือง
- (3) ถั่วลิสงน้ำว้า มีพื้นที่ปลูกทั้งจังหวัด 14,172 ไร่ พื้นที่ที่ปลูกมาก ได้แก่ อำเภอสามเงา บ้านตาก พบพระ และอำเภอเมือง
- (4) ลำไย มีพื้นที่ปลูกทั้งจังหวัด 9,160 ไร่ พื้นที่ที่ปลูกมาก ได้แก่ อำเภอสามเงา พบพระ บ้านตาก แม่ระมาด และอำเภออุ้มผาง
- (5) น้อยหน่า มีพื้นที่ปลูกทั้งจังหวัด 3,855 ไร่ พื้นที่ที่ปลูกมาก ได้แก่ อำเภอสามเงา พบพระ บ้านตาก แม่ระมาด และอำเภออุ้มผาง
- (6) ผักกาดขาวปลี มีพื้นที่ปลูกทั้งจังหวัด 1,858 ไร่ พื้นที่ที่ปลูกมาก ได้แก่ อำเภอพบพระ แม่ระมาด และอำเภอแม่สอด
- (7) ผักกาดหัว มีพื้นที่ปลูกทั้งจังหวัด 1,715 ไร่ พื้นที่ที่ปลูกมาก ได้แก่ อำเภอพบพระ แม่ระมาด และอำเภอแม่สอด
- (8) กระหล่ำปลี มีพื้นที่ปลูกทั้งจังหวัด 1,657 ไร่ พื้นที่ที่ปลูกมาก ได้แก่ อำเภอพบพระ แม่ระมาด และอำเภอแม่สอด
- (9) พริกใหญ่ มีพื้นที่ปลูกทั้งจังหวัด 1,247 ไร่ พื้นที่ที่ปลูกมาก ได้แก่ อำเภอพบพระ แม่ระมาด และอำเภอแม่สอด

ตารางที่ 4.5 จำนวนประชากรและความหนาแน่นของประชากรจังหวัดตาก ปี 2542

อำเภอ/เทศบาล	เนื้อที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)			ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
		ชาย	หญิง	รวม	
เทศบาลเมืองตาก	7.27	10,716	10,281	20,997	2,888.170
เทศบาลตำบลแม่สอด	27.20	13,587	13,788	27,375	1,006.433
เมืองตาก	1,480.086	39,318	38,305	77,623	52.449
บ้านตาก	992.496	23,157	23,557	46,714	47.097
สามเงา	2,771.929	16,966	17,187	34,153	12.321
แม่สอด	1,958.916	39,374	38,254	77,628	39.628
แม่ระมาด	1,475.542	22,553	21,744	44,297	30.020
ท่าสองยาง	1,920.387	30,858	28,348	59,206	30.830
พบพระ	1,006.542	25,209	22,763	47,972	47.660
อุ้มผาง	4,325.383	11,375	10,568	21,943	5.073
กิ่งอำเภอวังเจ้า	328.899	13,608	13,132	26,740	81.301
รวม	16,294.647	246,721	237,927	484,648	4,240.982

จำนวนประชากร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดตาก

รูปที่ 4.4 โครงสร้างประชากรและกำลังแรงงานจังหวัดตาก ปี 2542

ที่มา : สำนักงานสถิติและคุ้มครองแรงงานจังหวัดตาก

: ได้รับข้อมูลจากสำนักงานแรงงานและสถิติการสังคมจังหวัดตาก

ตารางที่ 4.6 จำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม ปี 2542

ที่	รายการ	จำนวน(โรง)	เงินลงทุน(บาท)	คนงาน	แรงม้า
1	อุตสาหกรรมกระดาษ	148	67,131,100	296	2,656.55
2	อุตสาหกรรมอาหาร	28	97,289,000	651	9,908.59
3	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	3	1,926,000	15	12.25
4	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	36	605,431,000	5,966	1,512.16
5	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	26	273,197,822	4,921	1,444.35
6	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	1	28,300,000	285	220.00
7	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	22	122,405,300	935	6,335.63
8	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	2	5,433,575	216	153.50
9	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	2	4,150,000	9	26.61
10	อุตสาหกรรมเคมี	1	580,000	12	21.08
11	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	2	19,115,000	38	363.77
12	อุตสาหกรรมยาง	4	2,220,480	7	33.08
13	อุตสาหกรรมพลาสติก	2	23,015,000	56	386.88
14	อุตสาหกรรมโลหะ	50	1,763,676,972	2,511	31,920.87
15	อุตสาหกรรมโลหะ	1	3,239,000,000	592	61,730.81
16	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	11	21,647,894	154	1,163.78
17	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	8	4,067,700	38	523.61
18	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	3	10,460,000	132	71.03
19	อุตสาหกรรมขนส่ง	36	166,787,300	248	998.96
20	อุตสาหกรรมอื่น ๆ	52	3,824,228,960	2,210	1,005,209.72
รวม		438	10,280,063,104	19,292	1,124,693.23

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตาก

รูปที่ 4.5 แผนที่จังหวัดนครสวรรค์

จังหวัดนครสวรรค์

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด

อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม นอกจากพื้นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำ พื้นที่อำเภออื่นๆ ทั้งจังหวัดก็ยังมีพื้นที่ราบมาก ยกเว้นแนวทิศตะวันตก แถบอำเภอเม่วงก์เท่านั้นที่มีลักษณะเป็นพื้นที่เขา โดยเปรียบเทียบกับพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ 17 จังหวัด นครสวรรค์เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ราบมากที่สุดและโดยลักษณะภูมิศาสตร์ที่มีพื้นที่เป็นแอ่งตรงกลาง ก่อให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ในเนินดินที่เหมาะสมแก่การเกษตร ทำให้จังหวัดนครสวรรค์ มีพืชเศรษฐกิจหลายชนิดที่มีประสิทธิภาพสูงในการผลิต เช่น ข้าว ข้าวโพด ถั่วเหลือง ถั่วต่างๆ อ้อย และข้าวฟ่าง เป็นแหล่งปลูกข้าวนาปีแหล่งใหญ่ที่สุดของภาคเหนือ และภาคกลาง (2.7 ล้านไร่) มีพื้นที่เกษตร 4 ล้านไร่ มีเงินได้จากภาคเกษตรปีละไม่ต่ำกว่า หก พันล้านบาท เป็นแหล่งตลาดกลางข้าวเปลือกที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ และเป็นแหล่งตลาดกลางข้าวเปลือกที่มีการซื้อขายข้าวเปลือกตลอดทั้งปี เป็นตลาดกลางพืชไร่ ทั้งข้าวโพด ถั่วเหลือง ข้าวฟ่าง ฝ้าย และถั่วต่างๆ ของจังหวัดภาคเหนือ และแหล่งใหญ่ในภาคกลางและภาคเหนือแหล่งหนึ่ง

การขนส่งสินค้าพืชเศรษฐกิจของจังหวัดต่างๆสู่ตลาดกลางข้าวและพืชไร่นครสวรรค์มีเส้นทางรถไฟวิ่งผ่านพื้นที่ของจังหวัดมากที่สุด ทั้งภาคเหนือและภาคกลางของประเทศ สามารถใช้เป็นทั้งขนถ่ายสินค้าและเดินทางได้สะดวกที่สุด

ตารางที่ 4.7 แสดงสถานภาพแรงงาน ปี 2540-2542 จังหวัดนครสวรรค์

	2540	2541	2542
รวมยอด	1,101,287	1,104,787	1,107,888
อายุ 13 ปีขึ้นไป	869,890	877,091	885,391
1. กำลังแรงงานรวม	638,457	555,810	627,328
1.1 กำลังแรงงานปัจจุบัน	621,183	536,560	598,118
1.1.1 ผู้มีงานทำ	615,616	503,560	570,338
1.1.2 ผู้ไม่มีงานทำ	5,567	32,727	27,779
1.2 กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	17,274	19,523	29,211
2. ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	231,433	321,281	258,063
2.1 ทำงานบ้าน	68,998	108,690	88,557
2.2 เรียนหนังสือ	74,413	11,624	55,987
2.3 อื่น ๆ	88,022	98,967	80,519
อายุต่ำกว่า 13 ปี	231,397	22,697	222,498

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดนครสวรรค์

จากรายงานผลการสำรวจ ถ้าพิจารณาแยกตามหมวดอาชีพแล้ว ในรอบปี 3 ปี (ปี 2540-2542) ประชากรในจังหวัดนครสวรรค์ ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมงและผู้ล่าสัตว์

ในปี 2540 และ ปี 2541 สัดส่วนของประชากรจำแนกตามหมวดอาชีพ ลักษณะจะคล้ายกัน โดยอาชีพที่ส่วนใหญ่ประชากรทำคืออาชีพเกษตรกรรม ประมงและผู้ล่าสัตว์ รองลงมาเป็นช่างหรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตฯ และอันดับสามจะเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า แต่ในปี 2542 อาชีพที่ทำเป็นอันดับรองจากอาชีพเกษตรกรรม จะเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้าและอันดับสามเป็นช่าง หรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตฯ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสถานประกอบการที่ได้อาศัยผู้ปฏิบัติงานทางด้านนี้เลิกกิจการหลายแห่ง รวมทั้งภาวะการก่อสร้างได้ชะลอตัวลงอย่างมาก

จากข้อมูลจำนวนประชากร อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่มีงานทำจำแนกตามสถานภาพการทำงาน ปี 2540-2542 จะพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรมีสถานภาพการทำงานธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาจะมีสถานภาพการทำงานเป็นลูกจ้างเอกชน และช่วยธุรกิจในครัวเรือนตามลำดับ

อุตสาหกรรม

1 ประเภทกิจการโรงงานอุตสาหกรรม

กิจการโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดนครสวรรค์ ส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมทางด้านการเกษตร โดยอาศัยผลผลิตทางการเกษตรกรรมในจังหวัดเป็นวัตถุดิบป้อนโรงงาน ซึ่งถ้าจำแนกโรงงานออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามหมวดโรงงาน จะได้ดังนี้

1. อุตสาหกรรมการเกษตร ได้แก่ โรงสีข้าว โรงงานน้ำตาลทราย โรงงานมันเส้น และโรงงานอบฟืช หรือเมล็ดพืช
2. อุตสาหกรรมการก่อสร้าง ได้แก่ โรงงานแปรรูปไม้ โรงงานเฟอร์นิเจอร์ โรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีต โรงงานผลิตปูนขาว โรงงานย่อยหิน เป็นต้น
3. อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม เช่น โรงงานสุรา โรงงานน้ำอัดลม โรงงานทำเส้นก๋วยเตี๋ยว โรงงานทำไอศกรีม โรงน้ำแข็ง
4. อุตสาหกรรม ได้แก่ โรงงานผลิตผงรูป โรงงานกำจัดขยะพลาสติกบรรจุพระเครื่อง และหล่อพระเครื่อง เป็นต้น

จากการรวบรวมและปรับปรุงข้อมูลสถิติโรงงานอุตสาหกรรม จนถึงสิ้นสุดเดือนธันวาคม 2542 จังหวัดนครสวรรค์ มีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวนทั้งสิ้น 1,334 โรงงาน เงินทุน 12,739,600,457 ล้านบาท ก่อให้เกิดการจ้างงาน 15,197 คน ประเภทอุตสาหกรรมที่มีโรงงานมากที่สุด ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร จำนวน 539 โรงงาน คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 41 ของจำนวนโรง

งานทั้งหมด ประเภทอุตสาหกรรมที่ใช้เงินทุนมาก คือ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน
เงินทุน 8,198,086,850 ล้านบาท

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนโรงงาน เงินทุน คนงาน ตามหมวดอุตสาหกรรม ปี 2542 จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับที่	หมวดอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน
1	การเกษตร	539	686,027,950	2,275
2	ก่อสร้าง	137	1,702,750,040	2,366
3	อาหารและเครื่องดื่ม	75	8,198,086,850	3,408
4	แปรรูปไม้	52	178,001,084	1,075
5	สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	10	228,637,463	1,879
6	เคมีและพลาสติก	13	75,899,600	322
7	โลหะและอโลหะ	66	206,152,383	432
8	บริการ	414	1,013,862,559	3,107
9	อื่นๆ	28	450,182,828	333
รวมทั้งสิ้น		1,334	12,739,600,457	15,197

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครสวรรค์

2 การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมของจังหวัดนครสวรรค์ส่วนใหญ่ จะตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง มีจำนวน
417 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 31.15 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด รองลงมาคืออำเภอลาดยาว
จำนวน 209 โรงงาน และอำเภอตากฟ้า จำนวน 119 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 15.6 และ 8.62 ตาม
ลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครสวรรค์ ปี 2542

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวน โรงงาน	เงินทุน (บาท)	คนงาน		
				ชาย	หญิง	รวม
1	เมือง	417	4,849,200,663	4,524	2,244	6,768
2	โกรกพระ	30	81,252,700	257	67	324
3	ชุมแสง	60	88,389,350	258	16	274
4	หนองบัว	78	329,370,500	527	201	728
5	บรรพตพิสัย	99	358,656,333	396	77	473
6	เก้าเลี้ยว	24	126,129,560	266	69	335
7	ตาคลี	119	5,943,768,885	2,243	559	2,799
8	ท่าตะโก	80	80,122,200	297	26	323
9	ไพศาลี	85	42,951,150	241	35	276
10	พยุหะคีรี	91	307,771,668	549	317	866
11	ลาดยาว	209	397,710,900	680	576	1,256
12	ตากฟ้า	1	110,056,578	237	494	731
13	แม่วงก์	7	22,040,000	30	5	35
14	กิ่ง อ.ชุมตาบง	4	2,180,000	9	-	9
15	กิ่ง อ.แม่เปิน	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น		1,334	12,739,600,457	10,514	4,683	15,197

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครสวรรค์

รูปที่ 4.6 แผนที่จังหวัดสุโขทัย

จังหวัดสุโขทัย

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย

การเกษตรกรรม นับเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดสุโขทัยเป็นอย่างมาก ปีใดที่ผลิตผลทางการเกษตรได้ผลดี ระดับราคาก็จะสูง ก็จะทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดดีขึ้นด้วย เนื่องจากอำนาจซื้อดีมาก ส่งผลให้การซื้อขายสินค้าอุปโภคบริโภคมีความคล่องตัวสูง ในทางกลับกันหากปีใดผลิตผลได้รับความเสียหาย ราคาตกต่ำก็จะส่งผลให้เศรษฐกิจของจังหวัดซบเซาตามไปด้วย การเกษตรกรรม ประกอบด้วย สาขาการผลิตที่สำคัญ คือ การกสิกรรม การปศุสัตว์ การประมง ฯลฯ โดยการกสิกรรมเป็นสาขาการผลิตที่มีความสำคัญมากที่สุด และพืชเศรษฐกิจสำคัญ คือ ข้าว ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฝ้าย อ้อย งามา ยาสูบ เป็นต้น รองลงมาได้แก่ การปศุสัตว์ ซึ่งทวีความสำคัญมากขึ้น

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย

1. ข้าว เป็นพืชที่ปลูกมากเป็นอันดับหนึ่งของจังหวัด สามารถปลูกได้ทั้งข้าวนาปีและนาปรัง
 - ข้าวนาปี ฤดูการผลิตปี 2541/42 มีพื้นที่ปลูก 1,209,271 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.39 มีพื้นที่ปลูกทุกอำเภอ แต่ปลูกมากในเขตที่ราบ อำเภอกงไกรลาศ เมืองสุโขทัย, ศรีสำโรง, ศิริมาศ พันธุ์ที่ใช้ปลูกได้แก่ กข.21, 23, 25, เหลืองประทิว, แม่เป็ด, ข้าวตาแห้ง และพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105
 - ข้าวนาปรัง ฤดูการผลิตปี 2541/42 มีพื้นที่ปลูก 177,185 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 26.32 แหล่งปลูกสำคัญอยู่ในเขตอำเภอกงไกรลาศ เมืองสุโขทัย พันธุ์ที่ใช้ปลูกได้แก่ กข. 7, 21, 25, ชัยนาท 1, 2, สุพรรณบุรี 60, 90
2. ถั่วเหลือง เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญอีกชนิดหนึ่ง เคยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ มีการเพาะปลูกทั้งหมด 3 ฤดู คือ ดันฤดูฝน ปลายฤดูฝน และฤดูแล้ง ในฤดูการผลิตปี 2541/42 มีพื้นที่ปลูกรวม 148,877 ไร่ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 16.83 สาเหตุจากความไม่แน่นอนด้านราคา ทำให้เกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นแทน พื้นที่ปลูกสำคัญ ได้แก่ อำเภอศรีสัชนาลัย สวรรคโลก ศรีสำโรง ศิริมาศ รุ่งเสถียม พันธุ์ที่ใช้ปลูก ได้แก่ นครสวรรค์ 1, สจ. 4, 5, สข. 1 เชียงใหม่ 60 พันธุ์ 80 วัน
3. ถั่วเขียวผิวมัน ฤดูการผลิตปี 2541/42 มีพื้นที่ปลูกประมาณ 42,767 ไร่ ลดลงจากปีก่อนถึงร้อยละ 26.09 สาเหตุจากสภาพอากาศแห้งแล้งฝนทิ้งช่วง ปริมาณน้ำไม่เพียงพอแก่

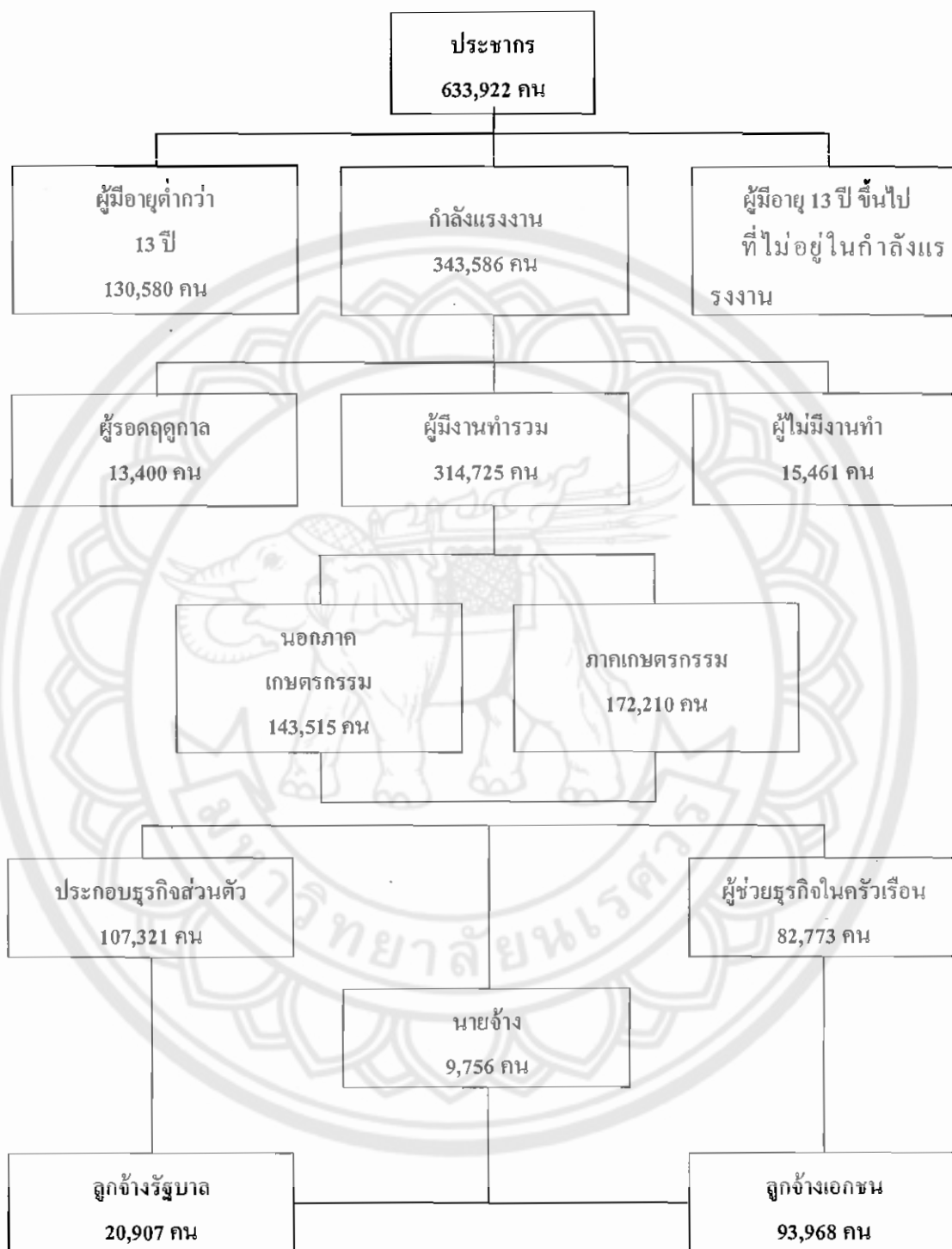
การเพาะปลูก พื้นที่ปลูกสำคัญ ได้แก่ อำเภอศรีสัชนาลัย , พง์เสถียม, สวรรคโลก คีรีมาส, ศรีนคร และบ้านด่านลานหอย

4. ถั่วเขียวพื้ด้า หรือเรียกกันทั่วไปว่า “ถั่วแขก” ฤดูกาลผลิตปี 2541/42 มีพื้นที่ปลูก 52,752 ไร่ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.89 สาเหตุจากสภาพอากาศที่แห้งแล้งฝนทิ้งช่วง รวมทั้งเกิด ภาวะราคาคต่ำในปีที่ผ่านมา ทำให้เกษตรกรปลูกพืชอื่นแทน พื้นที่ปลูกสำคัญ ได้แก่ อำเภอคีรีมาส, ศรีสัชนาลัย, พง์เสถียม, กงไกรลาสและศรีนคร

5. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฤดูกาลผลิตปี 2541/42 มีพื้นที่ปลูกประมาณ 72,215 ไร่ เพิ่มขึ้น จากปีก่อนร้อยละ 29.18 เกษตรกรมักจะประสบปัญหาฝนทิ้งช่วง และมีฝนตกชุกระหว่างการเก็บเกี่ยว ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ รวมทั้งเกษตรกรจำหน่ายได้ในราคาต่ำ พื้นที่ปลูกสำคัญ ได้แก่ อำเภอคีรีมาส, บ้านด่านลานหอย, ศรีสำโรง

6. ยาสูบ ฤดูกาลผลิตปี 2541/42 มีพื้นที่ปลูกประมาณ 34,703 ไร่ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 12.12 ราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่องจากปีก่อน สาเหตุจากความต้องการใบยาสูบ ทั่วโลกเพิ่มมากขึ้น พื้นที่ปลูกที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอศรีสำโรง, เมืองสุโขทัย, สวรรคโลก พันธุ์ที่ใช้ปลูกส่วนใหญ่ใช้พันธุ์เบอร์เลย์ และพันธุ์พื้นเมือง

7. อ้อยโรงงาน ฤดูกาลผลิตปี 2541/42 มีพื้นที่ปลูกประมาณ 171,483 ไร่ ลดลงจากปี ก่อนร้อยละ 34.51 สาเหตุมาจากต้นทุนการผลิตสูง และผลผลิตราคาต่ำ ทำให้เกษตรกรหันไปปลูก พืชอื่นแทน พื้นที่ปลูกที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอสวรรคโลก, ศรีสัชนาลัย, ศรีสำโรง, ศรีนคร และคีรีมาส

รูปที่ 4.7 โครงสร้างประชากรและกำลังแรงงานจังหวัดสุโขทัย ปี 2541

ที่มา : สำนักงานสถิติและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสุโขทัย

ข้อมูล : ประมวลผลการจากข้อมูลสถานภาพการทำงานของประชากร
(รอบที่ 1 กุมภาพันธ์ 2542 ของสำนักงานสถิติจังหวัดสุโขทัย)

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนประชากรจังหวัดสุโขทัย ปี 2539/2541

อำเภอ	ปี 2539 (คน)			ปี 2540 (คน)			ปี 2541 (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
เมืองสุโขทัย									
- เขตเทศบาล	10,837	10,941	21,778	9,435	10,244	19,679	10,430	11,209	21,639
- นอกเขตเทศบาล	48,252	51,656	99,908	48,345	51,838	100,183	48,535	51,963	100,498
สวรรคโลก									
- เขตเทศบาล	9,492	9,704	19,196	9,437	9,671	19,108	9,602	9,911	19,513
- นอกเขตเทศบาล	36,132	37,467	73,599	34,778	37,026	71,804	34,743	37,013	71,756
กงไกรลาศ	33,058	33,940	66,998	33,208	34,210	67,418	33,283	34,353	67,636
ศรีสำโรง	34,432	35,105	69,537	36,725	37,654	74,379	38,052	38,963	77,015
ทุ่งเสลี่ยม	25,483	25,507	50,990	25,490	25,555	51,045	25,627	25,791	51,418
ศรีนคร	13,591	14,067	27,658	13,772	14,241	28,013	13,758	14,226	27,984
ศรีสัชนาลัย	45,482	48,768	94,250	45,795	49,040	94,835	45,962	49,304	95,266
คีรีมาศ	27,276	28,294	55,570	27,585	28,455	56,040	27,889	28,853	56,742
บ้านด่านลานหอย	23,007	21,916	44,923	23,377	22,265	45,642	23,828	22,716	46,544
รวม	307,042	317,365	624,407	307,947	320,199	628,146	309,709	324,302	634,011

ตารางที่ 4.11 จำนวนตำบล หมู่บ้าน แต่ละอำเภอ จังหวัดสุโขทัย ปี 2541

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	สุขาภิบาล	อบต.	สภาตำบล
เมืองสุโขทัย	9	79	1	2	9	-
สวรรคโลก	13	111	1	-	12	1
กงไกรลาศ	11	104	-	1	10	1
ศรีสำโรง	13	114	-	1	12	-
ทุ่งเสลี่ยม	5	45	-	1	5	-
ศรีนคร	5	47	-	1	5	-
ศรีสัชนาลัย	11	105	-	2	8	3
คีรีมาศ	10	94	-	2	9	1
บ้านด่านลานหอย	7	61	-	1	7	-
รวม	84	760	2	11	77	6

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสุโขทัย

หมายเหตุ : สุขาภิบาลได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542

ตารางที่ 4.12 จำนวนนิติบุคคลที่จดทะเบียนแยกตามประเภทธุรกิจ จังหวัดสุโขทัย ปี 2541

ลำดับ ที่	ประเภทธุรกิจ	บริษัทจำกัด		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล		รวม	
		จำนวน (ราย)	เงินทุน (บาท)	จำนวน (ราย)	เงินทุน (บาท)	จำนวน (ราย)	เงินทุน (บาท)	จำนวน (ราย)	เงินทุน (บาท)
1.	เกษตร/ป่าไม้/ประมง	-	-	5	22,900,000	-	-	5	22,900,000
2.	เหมืองแร่	1	1,000,000	2	2,900,000	-	-	3	3,900,000
3.	อุตสาหกรรม/หัตถกรรม	30	172,650,000	38	167,192,200	1	700,000	69	340,542,200
4.	สาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	ก่อสร้าง	16	167,000,000	256	874,130,000	-	-	272	1,041,130,000
6.	ขายส่ง/ขายปลีก/โรงแรม/ร้านอาหาร	63	271,500,000	183	416,644,000	1	100,000	247	688,244,000
7.	ขนส่ง/คมนาคม/คลังสินค้า	17	18,060,000	18	119,632,000	2	2,126,000	37	139,818,000
8.	การเงิน/ประกันภัย/อสังหาริมทรัพย์/ บริการธุรกิจ	8	33,700,000	15	22,350,000	-	-	23	56,050,000
9.	บริการสังคม/บริการส่วนบุคคล	5	52,000,000	21	25,276,750	-	-	26	77,276,750
10.	อื่น ๆ	9	24,830,000	5	11,744,000	-	-	14	36,574,000
	รวม	149	740,740,000	543	1,662,768,950	4	2,926,000	696	2,406,434,950

ที่มา : สำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดสุโขทัย

รูปที่ 4.8 แผนที่จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 4.13 แสดงพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2542/2543

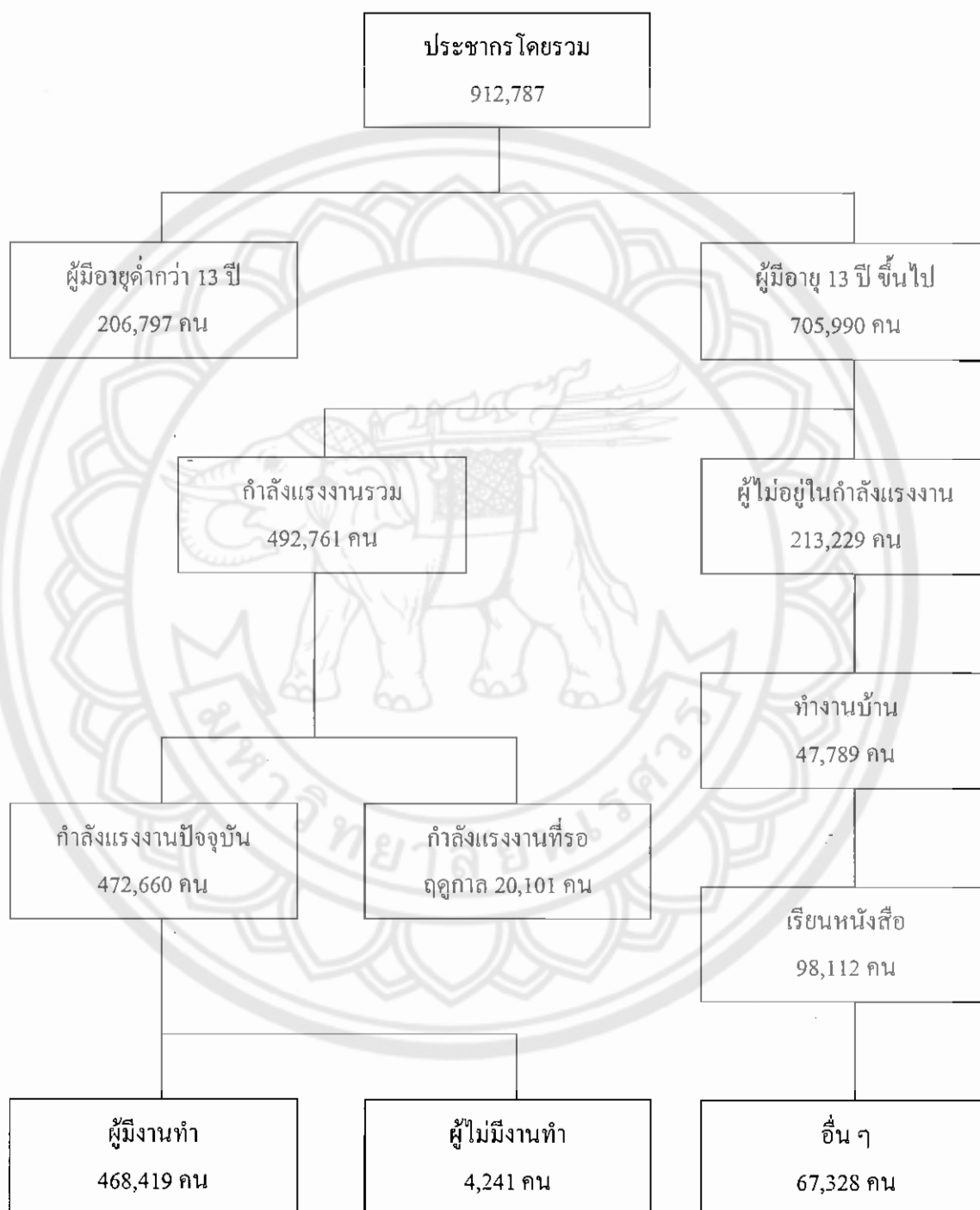
ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
ข้าวนาปี	1,088,117	-	1,088,117	680 - 800	715,180
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1,001,785	-	1,001,785	600 - 800	717,480
ถั่วเขียวผิวมัน					
- ร่นต้นฝน	285,342	-	285,342	95 - 200	43,941
- ร่นฤดูแล้ง	94,017	-	94,017	100 - 120	10,257
ถั่วเหลือง					
- ร่นต้นฝน	11,233	-	11,233	205	2,371
- ร่นฤดูแล้ง	23,680	-	23,680	217	5,138
ข้าวฟ่างเลี้ยงสัตว์	82,987	-	82,987	90 - 210	8,643
ฝ้าย	4,752	-	4,752	145 - 320	1,108
มันสำปะหลัง	28,302	-	28,302	2,000 - 3,000	83,900
โรงงาน					
ฮ้อยโรงงาน	16,592	-	16,592	5,824	96,632
ทานตะวัน	49,728	-	49,728	143	7,111
งา					
- งาแดง	38,697	-	38,697	90 - 120	3,018
- งาดำ	4,137	-	4,137	90 - 120	464
ยาสูบ					
- พันธุ์เบอร์เลย์	32,356	-	32,356	317	10,257
- พันธุ์เวอร์จิเนีย	610	-	610	350	21
- พันธุ์พื้นเมือง	8,500	-	8,500	302	2,567
ไม้ผล					
มะขามหวาน	104,539	-	75,858(ให้ผล)	204 - 1,224	33,914

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนประชากร ความหนาแน่นของประชากรจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2542

อำเภอ	พื้นที่ (ตารางกม.)	ที่ตั้ง เมือง	จำนวนประชากร (คน)			ความหนาแน่น ต่อตารางกม.
			ชาย	หญิง	รวม	
เมืองเพชรบูรณ์	2,272.40	46,058	101,980	98,994	200,974	88
หล่มสัก	1,533.27	33,097	73,422	73,542	146,964	96
หล่มเก่า	927.07	14,026	32,414	32,814	65,228	70
ชนแดน	1,137.00	22,831	47,270	46,419	93,689	82
หนองไผ่	1,360.20	28,004	63,377	62,464	125,841	93
บึงสามพัน	489.80	20,810	36,128	36,467	72,595	148
วิเชียรบุรี	1,632.00	34,360	69,627	70,201	139,828	86
ศรีเทพ	810.00	16,791	34,461	34,544	69,005	85
วังโป่ง	543.00	9,080	21,559	21,241	42,800	79
เขาค้อ	1,333.00	6,452	15,163	14,680	29,843	22
น้ำหนาว	620.00	3,846	8,616	8,056	16,672	27
เทศบาลเมืองฯ	8.60	8,455	12,949	13,751	26,700	3,105
เทศบาลหล่มสัก	2.08	4,996	8,299	8,716	17,015	8,180
รวม	12,668.42	248,806	525,265	521,889	1,047,154	-

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นข้อมูลทะเบียนราษฎร ณ.สิ้นเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2542

รูปที่ 4.9 ผังแสดงโครงสร้างกำลังแรงงาน จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2542

ที่มา : ตารางสถิติโครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรรอบที่ 4 (พฤศจิกายน) 2542
ระดับจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ

การอุตสาหกรรมในปี 2542 จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการจัดตั้งโรงงานจำพวก 2 และ 3 จำนวน 22 แห่ง เงินทุน 74.80 ล้านบาท การจัดตั้งโรงงานเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 69.23 แต่เงินทุนลดลง คิดเป็นร้อยละ 35.93 (ปี 2541 จัดตั้งโรงงาน 13 แห่ง เงินทุน 116.75 ล้านบาท) เนื่องจากการลงทุนในกิจการขนาดเล็ก ใช้เงินทุนไม่มาก ประกอบกับวิกฤตเศรษฐกิจที่ผ่านมาทำให้นักลงทุนไม่กล้าเสี่ยงลงทุนในกิจการขนาดใหญ่ และการลงทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมบริการรองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร และอุตสาหกรรมโลหะ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 แสดงการลงทุนแยกตามประเภทอุตสาหกรรมจังหวัดเพชรบูรณ์
แยกตามโรงงานจำพวก 2 และ 3 ยอดรวมสะสมถึงปี 2542

ลำดับที่	ประเภท	จำนวน (แห่ง)	เงินทุน (ล้านบาท)	แรงงาน		
				ชาย	หญิง	รวม
1	อุตสาหกรรมการเกษตร	215	617.23	808	72	880
2	อุตสาหกรรมก่อสร้าง	132	495.23	1,210	192	1,402
3	อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	50	1,411.20	924	683	1,607
4	อุตสาหกรรมแปรรูปไม้	21	38.70	575	14	589
5	อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	6	192.40	1,031	1,198	2,229
6	อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก	1	3.10	2	4	6
7	อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ	61	52.61	204	191	395
8	อุตสาหกรรมบริการ	335	269.57	1,237	30	1,267
9	อุตสาหกรรมอื่นๆ	13	83.93	85	77	162
	รวมทั้งสิ้น	834	3,163.97	6,076	2,461	8,537

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเพชรบูรณ์

รูปที่ 4.10 แผนที่จังหวัดพิจิตร

จังหวัดพิจิตร

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดพิจิตร

เศรษฐกิจจังหวัดพิจิตรขึ้นอยู่กับภาคเกษตรกรรม การค้าส่งค้าปลีก และการบริการ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2535-2539 ทั้ง 3 สาขาการผลิตนี้มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด เกินกว่าร้อยละ 60 ของผลิตภัณฑ์จังหวัดสุทธิ (GPP) แต่ในช่วงปี 2537-2539 สาขาอุตสาหกรรมเริ่มมี อัตราการเติบโตสูงขึ้น ในปี 2539 การผลิตที่ทำรายได้ให้จังหวัดสูงสุดคือ สาขาเกษตรกรรม คิดเป็นมูลค่า 5,411.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 30.9 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด พืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้มากที่สุด ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่การปลูกมากที่สุดในอำเภอบางมูลนาก และอำเภอเมืองพิจิตร รองลงมาได้แก่สาขาการค้าส่งค้าปลีก คิดเป็นมูลค่า 3,293.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.8 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด และสาขาที่มีมูลค่าในลำดับ 3 ได้แก่ สาขาบริการ คิดเป็นมูลค่า 2,323 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.3 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด

ในภาพรวม การประกอบธุรกิจ การค้า อุตสาหกรรม และบริการส่วนใหญ่เป็นขนาดเล็ก ขาดความทันสมัย แต่ยังมีธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออก ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ดอกไม้ประดิษฐ์ ผลผลิตเกษตรแปรรูป ข้าวสาร ผักผลไม้กระป๋อง ธุรกิจการท่องเที่ยวยังต้องมีการพัฒนาศักยภาพอีกมาก การค้าสินค้าเกษตรหลักที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว และพืชไร่ คือ ข้าวโพด ถั่วเขียว ได้มีการกระจายการผลิตให้สอดคล้องกับการตลาดเพิ่มมากขึ้น เช่น มีการผลิตถั่วเหลือง พืชผัก ผลไม้ขยายตัวมากขึ้นเป็นลำดับ การพัฒนาระบบตลาดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น มีการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรฯ ภายใต้การส่งเสริมของกรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์ถึง 9 แห่ง และภายใต้การส่งเสริมของกรมส่งเสริมสหกรณ์กระทรวงเกษตรฯ อีก 16 แห่ง แต่เนื่องจากปัญหาขนาดการผลิตเป็นขนาดเล็ก ความยากจน ความรู้ของเกษตรกร การบริหารธุรกิจของผู้ดำเนินการตลาด และปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดยังไม่เพียงพอทั่วถึง ส่งผลให้การพัฒนาระบบตลาดยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร

ส่วนสินค้าอุตสาหกรรม มีการขยายตัวในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมในครัวเรือน เพื่อรองรับตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดและจังหวัดข้างเคียง ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง มีปริมาณการค้าเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ แต่ยังมีปัญหารูปแบบคุณภาพ การขยายตลาด เป็นอุปสรรค สำหรับการลงทุนในโรงงานขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2541 มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมบริการ การก่อสร้าง การแปรรูปผลผลิตการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมาย / แนวทางตามแผนลงทุนจังหวัด ที่มุ่งเน้นอุตสาหกรรมการผลิตหรือผลิตชิ้นส่วนการผลิต เพื่อใช้ภายในและส่งออกที่ง่ายต่อการขนส่งไปกรุงเทพฯ และอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิต

เกษตรพอสมควร แต่ยังมีปัญหาสินเชื่อเพื่อการลงทุน ทำให้มีการชะลอตัวของการลงทุนในช่วงปีที่ผ่านมา

โครงสร้างประชากรและการจ้างงาน

1 โครงสร้างประชากร

จังหวัดพิจิตรมีประชากร ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2541 รวมทั้งสิ้น 588,436 คน จำแนกเป็นประชากรชาย 287,267 คน คิดเป็น 48.82% ประชากรหญิง 301,169 คน คิดเป็น 51.18% ประชากรหญิงมากกว่าประชากรชาย 13,902 คน หรือคิดเป็น 2.97% โดยจำแนกประชากรเป็นรายอำเภอ/กิ่งอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนประชากรแยกเป็นรายอำเภอ/กิ่งอำเภอของจังหวัดพิจิตร

ที่	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร			ร้อยละ (ของทั้งหมด)	ลำดับที่
		ชาย	หญิง	รวม		
1	เมืองพิจิตร	56607	59934	116441	19.79	1
2	โพทะเล	30405	32042	62447	10.61	3
3	บางมูลนาก	26723	28050	54773	9.31	4
4	สามง่าม	23218	24767	47985	8.15	6
5	ตะพานหิน	37230	39130	76360	12.98	2
6	โพธิ์ประทับช้าง	22323	23008	45331	7.70	7
7	วังทรายพูน	12733	12820	25553	4.34	10
8	ทับคล้อ	24510	25722	50232	8.54	5
9	วชิรบำรุง	17099	17910	35009	5.95	8
10	กิ่ง อ.สามโก้	11825	12208	24033	4.08	11
11	กิ่ง อ.บึงนาราง	14506	14932	29438	5.00	9
12	กิ่ง อ.ดงเจริญ	10188	10646	20834	3.54	12
	รวม	287267	301169	588436	100.00	

จากตารางพบว่า อำเภอเมืองพิจิตรมีประชากรมากเป็นอันดับ 1 จำนวน 116,441 คน คิดเป็นร้อยละ 19.79 หรือประมาณ 1/5 ของประชากรทั้งจังหวัด อันดับ 2 อำเภอตะพานหิน มีประชากร 76,360 คน คิดเป็นร้อยละ 12.98 และกิ่งอำเภอดงเจริญ มีประชากรน้อยที่สุด 20,834 คน

ประชากร 76,360 คน คิดเป็นร้อยละ 12.98 และกิ่งอำเภอคงเจริญ มีประชากรน้อยที่สุด 20,834 คน คิดเป็นร้อยละ 3.54 จะเห็นว่าประชากรอำเภอเมืองพิบูลย์ มีมากกว่ากิ่งอำเภอคงเจริญ ซึ่งมีประชากรน้อยที่สุดถึง 5.59 เท่า

2 แรงงาน

ตารางที่ 4.17 จำนวนประชากร จำแนกตามสถานภาพแรงงาน เพศ 2541

สถานภาพแรงงาน	รวม	ชาย	หญิง
ยอดรวม	582,789	284,195	298,594
อายุ 13 ปี ขึ้นไป	454,791	219,597	235,194
กำลังแรงงานรวม	307,890	169,265	138,625
1.กำลังแรงงานปัจจุบันรวม	290,749	165,296	125,453
1.1 ผู้มีงานทำ	278,511	157,250	121,261
1.2 ผู้ไม่มีงานทำ	12,238	8,046	4,192
กำลังแรงงานรอฤดูกาล	17,141	3,969	13,172
ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	146,901	50,332	96,569
1.ทำงานบ้าน	41,914	-	41,914
2.เรียนหนังสือ	48,624	25,328	23,296
3.อื่นๆ	56,363	25,004	31,359
ประชากรอายุต่ำกว่า 13 ปี	127,998	64,599	63,399

หมายเหตุ : ผลรวมจำนวนชาย-หญิง อาจไม่เท่ากับยอดรวม เนื่องจากการปัดเศษทศนิยม

ที่มา : ตารางสถิติโครงการสำรวจสถานะการทำงานของประชากร 2541 ระดับจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ

(2) การอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมในจังหวัดพิจิตรในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมา มีการพัฒนาน้อยเมื่อเทียบกับ การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่จะใช้เป็นพื้นที่เพาะปลูกโดยเฉพาะข้าว อุตสาหกรรมในจังหวัดพิจิตร ส่วนใหญ่จึงเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตรกรรม (Agro-Industries) ซึ่งมีการผลิตที่ไม่ซับซ้อนใช้เทคโนโลยีแบบง่าย ๆ ทำให้มูลค่าเพิ่มมีน้อย มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพิจิตร ยอดรวมสะสมถึงสิ้นเดือน ธันวาคม 2541 จำนวนทั้งสิ้น 682 โรงงาน เงินทุน 1,977.16 ล้านบาท คนงานรวม 6,376 คน ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมการเกษตร จำนวน 285 โรงงาน เงินทุน 992.34 ล้านบาท คนงาน 1,226 คน โรงงานที่มีมากที่สุด คือโรงสีข้าว รองลงมาคือ อุตสาหกรรมบริการ ได้แก่ โรงงานซ่อมอุปกรณ์ การเกษตร ซ่อมรถ ซ่อมเครื่องยนต์ มีลักษณะเป็นโรงซ่อมเล็ก ๆ และอุตสาหกรรมก่อสร้าง ได้แก่ โรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีต โรงงานทำอิฐดินเผา ทำประตู-หน้าต่างเหล็ก ส่วนใหญ่เป็นโรงงานที่ใช้แรงงานในการผลิต

ตารางที่ 4.18 อุตสาหกรรมในจังหวัดพิจิตรสามารถแยกตามหมวดอุตสาหกรรม ปี 2541

ที่	หมวดอุตสาหกรรม	จำนวน โรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)			รวม
				ชาย	หญิง	
1	อุตสาหกรรมการเกษตร	285	992,344,355	1,029	197	1,226
2	อุตสาหกรรมก่อสร้าง	40	210,852,475	536	242	778
3	อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	48	179,739,600	348	556	904
4	อุตสาหกรรมแปรรูปไม้	21	93,669,000	356	94	450
5	อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	5	68,418,000	65	1,130	1,195
6	อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก	7	44,219,700	46	39	85
7	อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ	27	41,179,900	130	29	159
8	อุตสาหกรรมบริการ	200	268,278,420	687	111	798
9	อุตสาหกรรมอื่น ๆ	9	78,462,470	118	663	781
	รวมทั้งสิ้น	682	1,977,163,920	3,315	3,061	6,376

อุตสาหกรรมการเกษตร ทั้งใช้วัตถุดิบจากสินค้าการเกษตรที่มีอยู่ภายในจังหวัดและจากจังหวัดใกล้เคียง โดยการแปรรูปสินค้าเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ตลอดจนการใช้ผลผลิต หรือของเหลือใช้จากภาคเกษตรมาผลิตเป็นสินค้าอุตสาหกรรม ลงทุนได้ทั่วไปตามแหล่งวัตถุดิบหรือในนิคมอุตสาหกรรม เช่น

- อุตสาหกรรมปุ๋ยหมักปรุงแต่ง
- อุตสาหกรรมผลิตกระดาษลูกฟูกและกล่องบรรจุภัณฑ์
- อุตสาหกรรมผลิตแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากแกลบ
- อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ต่อเนื่องจากฟางข้าว
- อุตสาหกรรมอบแห้งธัญพืชและการเก็บรักษา
- อุตสาหกรรมน้ำผลไม้
- อุตสาหกรรมผลไม้อบแห้ง
- อุตสาหกรรมผักและผลไม้ดอง
- ฯลฯ

จังหวัดอุทัยธานี

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี

1. ข้าว เป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญที่สุดของจังหวัด พื้นที่บางส่วนที่อยู่ในเขตชลประทานและที่ลุ่ม สามารถทำนาได้ปีละ 2 ครั้ง ข้าวนาปีและนาปรัง โดยข้าวนาปรัง ในฤดูกาลผลิตปี 2541/42 ประมาณ 96,081 ไร่ ผลผลิตรวมประมาณ 70,096 ตัน พื้นที่ปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัด คือ อำเภอเมือง อำเภอหนองขาหย่าง อำเภอหนองฉาง อำเภอทัพทัน อำเภอสว่างอารมณ์ และอำเภอลานสัก ข้าวนาปี ฤดูกาลผลิต ปี 2542/43 มีพื้นที่เพาะปลูก 796,213 ไร่ ผลผลิตรวม 469,710 ตัน มีพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญ คือ อำเภอเมือง อำเภอหนองฉาง อำเภอหนองขาหย่าง อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน และอำเภอลานสัก

2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นพืชไร่ที่นิยมปลูกมากที่สุดในจังหวัด ปี 2542/43 มีพื้นที่ปลูกจำนวน 267,616 ไร่ ผลผลิตรวมประมาณ 189,258 ตัน พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก อำเภอห้วยคต และอำเภอสว่างอารมณ์ สำหรับฤดูกาลเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดสามารถปลูกได้ 2 ฤดู คือ ฤดูฝนและฤดูแล้ง

3. มันสำปะหลัง เป็นพืชไร่ที่เกษตรกรในจังหวัดนิยมปลูกเป็นอันดับสอง รองจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในปี 2542/43 มีพื้นที่เพาะปลูกจำนวน 285,716 ไร่ ผลผลิตรวมประมาณ 712,028 ตัน พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอบ้านไร่ อำเภอห้วยคต อำเภอสว่างอารมณ์ และอำเภอลานสัก

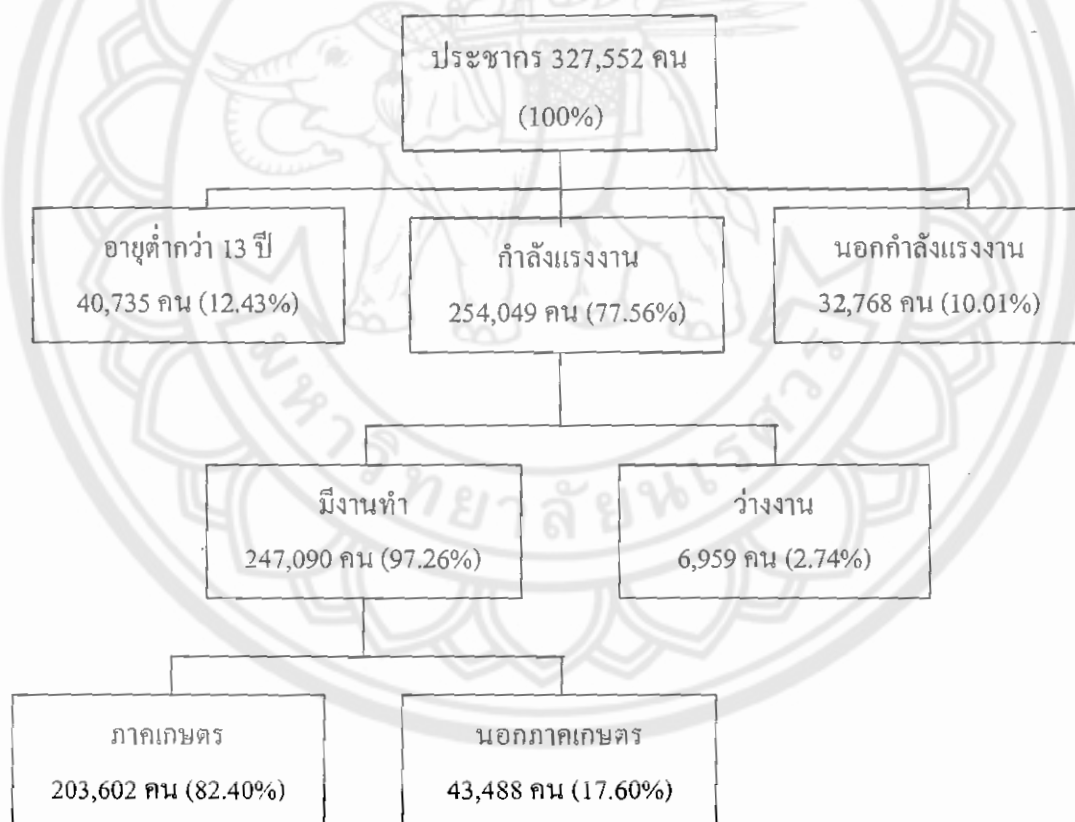
4. อ้อยโรงงาน เป็นพืชไร่ที่เกษตรกรในจังหวัดนิยมปลูกเป็นอันดับสาม รองจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง ในปี 2542/43 มีพื้นที่เพาะปลูกจำนวน 169,286 ไร่ ผลผลิตรวมประมาณ 1,212,832 ตัน พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอบ้านไร่ อำเภอห้วยคต อำเภอสว่างอารมณ์ และอำเภอลานสัก

5. สับปะรด เป็นพืชไร่อีกชนิดหนึ่งที่เกษตรกรในจังหวัดนิยมปลูก สำหรับพื้นที่เพาะปลูก ในปี 2542/43 มีพื้นที่เพาะปลูกจำนวน 71,000 ไร่ ผลผลิตรวมประมาณ 356.630 ตัน พื้นที่ปลูกสับปะรดที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอบ้านไร่ อำเภอห้วยคต และอำเภอลานสัก

ตารางที่ 4.19 ข้อมูลพืชเศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานี ปี 2542

พืช	พื้นที่เพาะปลูก	พื้นที่เก็บเกี่ยว	ผลผลิตเฉลี่ย	ผลผลิตรวม
ข้าวนาปี	796,213	729,838	643	469,710
ข้าวนาปรัง	96,081	91,226	768	70,096
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	267,616	244,169	775	189,258
มันสำปะหลัง	285,716	278,008	2,561	712,028
อ้อยโรงงาน	169,286	210,252	5,768	1,212,832
สับปะรด	71,000	61,870	5,764	356,630

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี

ที่มา : สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดอุทัยธานี

รูปที่ 4.12 โครงสร้างประชากรและการจ้างงาน พ.ศ. 2542

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนประชากรและครัวเรือนจังหวัดอุทัยธานี ปี 2542

อำเภอ	พื้นที่ (ตร. กม.)	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน (บ้าน)	ความหนาแน่นประชากร (คน ตร. กม.)
		ชาย	หญิง	รวม		
เมือง	250.103	17,168	18,000	35,168	8,625	140.61
หนองขาหย่าง	347.776	8,209	8,893	17,102	4,211	49.17
หนองขา	341.181	23,001	24,260	47,261	11,362	138.52
ทัพทัน	323.633	19,310	20,058	39,368	10,115	121.64
บ้านไร่	3,621.492	32,414	32,414	64,828	17,098	17.90
ลานสัก	1,080.445	29,587	29,140	58,727	13,963	54.35
ห้วยคต	424.175	9,436	9,529	18,965	4,875	44.71
สว่างอารมณ์	341.441	15,566	15,762	31,328	8,742	91.75
รวม	6,730.246	154,691	158,056	312,747	78,991	46.47

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอุทัยธานี

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนประชากรชาวไทยภูเขาจังหวัดอุทัยธานี ปี 2542

ลำดับที่	เผ่า	จำนวนประชากร		รวม	จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง		
1	กะเหรี่ยง	1,666	1,516	3,182	643
2	ละว้า	127	96	223	50
3	ขมุ	216	211	427	106
4	ไทย	903	880	1,783	405
รวม		2,912	2,703	5,615	1,204

ที่มา : ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมอาชีพชาวเขา จังหวัดอุทัยธานี

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนโรงงาน แยกเป็นอำเภอจังหวัดอุทัยธานี ปี 2542

อำเภอ	จำนวน โรงงาน	เงินทุน (บาท)	ชาย	หญิง	รวม	แรงงาน
เมืองอุทัยธานี	6	20,823,500	34	7	41	306.30
ทัพทัน	-	-	-	-	-	-
สว่างอารมณ์	-	-	-	-	-	-
หนองฉาง	2	520,000	9	44	53	33.75
หนองขาหย่าง	3	2,150,000	11	6	17	191.00
บ้านไร่	2	749,700	3	-	3	49.83
ลานสัก	2	256,000	3	-	3	61.50
ห้วยคต	1	-	-	-	-	-
เทศบาลเมือง อุทัยธานี	-	310,000	4	-	4	13.50
รวมทั้งสิ้น	16	24,809,200	64	57	121	655.88

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุทัยธานี

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนโรงงาน เงินทุน ตามหมวดอุตสาหกรรมจังหวัดอุทัยธานี ปี 2542

ที่	หมวดอุตสาหกรรม	จำนวนโรง งาน	เงินทุน (บาท)
1	อุตสาหกรรมกระดาษ	4	6,580,000
2	อุตสาหกรรมก่อสร้าง	1	700,000
3	อุตสาหกรรมบริการ	7	2,165,700
4	อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ	2	290,000
5	อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	1	14,823,500
6	อุตสาหกรรมแปรรูปไม้	-	-
7	อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	1	250,000
8	อุตสาหกรรมอื่น ๆ	-	-
	รวมทั้งสิ้น	16	24,809,200

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุทัยธานี

กำแพงเพชร

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด

จังหวัดกำแพงเพชรมีพื้นที่ปลูกพืชไร่ประมาณ 1,438,368 ไร่ โดยมีการปลูกพืชไร่ชนิดต่างๆดังนี้

- 1 ถั่วเหลือง มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 199,050 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 250 กก./ไร่ พันธุ์ถั่วเหลืองที่เกษตรกรปลูกได้แก่ สุโขทัย1 นครสวรรค์1 สจ.2 สจ.4 สจ.5 และเชียงใหม่60
- 2 ถั่วเขียว มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 97,485ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 130 กก./ไร่ ปลูกมากในอำเภอเมือง , คลองลาน , และกิ่งอำเภอปาง , ศิลาทอง พันธุ์ที่ปลูกดีที่สุด คือ พันธุ์อุทอง
- 3 มันสำปะหลัง เป็นพืชทนแล้ง ต้องการการดูแลรักษาน้อย ปลูกได้ตลอดทั้งปี พันธุ์ที่ปลูกเป็นพันธุ์พื้นเมือง แหล่งปลูกอยู่ที่อำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี อำเภอเมือง และอำเภอคลองลาน มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 367,950ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 2,236 กก./ไร่
- 4 อ้อยโรงงาน พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอไทรงาม และกิ่งอำเภอบึงสามัคคี มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 538,569ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 9,286 กก./ไร่
- 5 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ส่วนใหญ่ปลูกในอำเภอเมือง ขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี และอำเภอคลองลาน มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 278,322ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 620 กก./ไร่

จังหวัดกำแพงเพชรมีพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นประมาณ 99,234 ไร่ และพืชผักประมาณ 29,808 ไร่ พืชสวนที่ปลูกในจังหวัด มีดังนี้

- 1 กล้วยไข่ ปลูกในอำเภอเมือง กิ่งอำเภอโกสัมพีนคร อำเภอคลองลาน และอำเภอคลองขลุง ที่ปลูกทั้งหมด 27,765ไร่ ผลผลิตรวม 52,260 ตัน
- 2 มะม่วง ปลูกอยู่ทั่วไปของจังหวัด โดยมีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 14,278ไร่ ผลผลิตรวม 7,474,420 กก. พันธุ์ที่เกษตรกรปลูก ได้แก่ ฟาลัน น้ำดอกไม้เขียวเสวย และเพชรบ้านลาด
- 3 ส้มโอ มีพื้นที่ปลูกรวม 6,006ไร่ ผลผลิตรวม 2,164,700 กก. พันธุ์ที่เกษตรกรปลูกได้แก่ ท่าข่อย ขาวทองดี
- 4 ลำไย มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 2,774ไร่ ผลผลิตรวม 1,483,300 กก.
- 5 กระท้อนมีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 1,994ไร่ ผลผลิตรวม 123,876 กก. พันธุ์ที่ปลูกได้แก่ ปุยฝ้าย และอีหล่า
- 6 พืชผัก มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 5,000ไร่ ในเขตตำบล คลองไกร อำเภอพรานกระต่าย ประมาณ 3,000 ไร่ นอกนั้นกระจายอยู่ทั่วไป ชนิดของพืชผักที่ปลูกส่วนใหญ่ ได้แก่ ผักกระถุน กระหล่ำ ผักชี ผักบุ้ง มะเขือ พริก ถั่วฝักยาว และหอม

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนประชากร จังหวัดกำแพงเพชร ปี 2542

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน	ความหนาแน่นของ ประชากร(คน/ตรกม.)
		ชาย	หญิง	รวม		
เมืองกำแพงเพชร	1,962.047	116,961	118,881	235,822	58,371	120.19
- ในเขตเทศบาล		(15,368)	(16,346)	(31,714)	(9,672)	
- นอกเขตเทศบาล		(101,593)	(102,515)	(204,108)	(48,699)	
ขาณุวรลักษบุรี	1,143.142	55,885	56,507	112,392	27,511	98.32
คลองลาน	1,140.245	32,110	31,403	63,513	15,801	55.70
คลองขลุง	1,185.371	42,180	43,206	85,386	19,560	72.03
โกรงาม	448.858	25,498	25,880	51,378	11,823	114.46
พรานกระต่าย	781.882	33,968	34,775	68,743	17,019	87.92
ลานกระบือ	359.086	20,746	20,632	41,378	9,786	115.23
ทรายทองวัฒนา	252.96	13,399	13,537	26,936	5,582	106.48
ปางศิลาทอง	480.546	16,623	16,268	32,891	7,945	68.45
กิ่งอ.บึงสามัคคี	377.186	12,631	12,782	25,413	6,478	67.38
กิ่งอ.โกสัมพีนคร	476.167	14,193	14,092	28,285	7,124	59.40
รวม	8,607.46	384,194	387,943	772,137	187,000	89.71

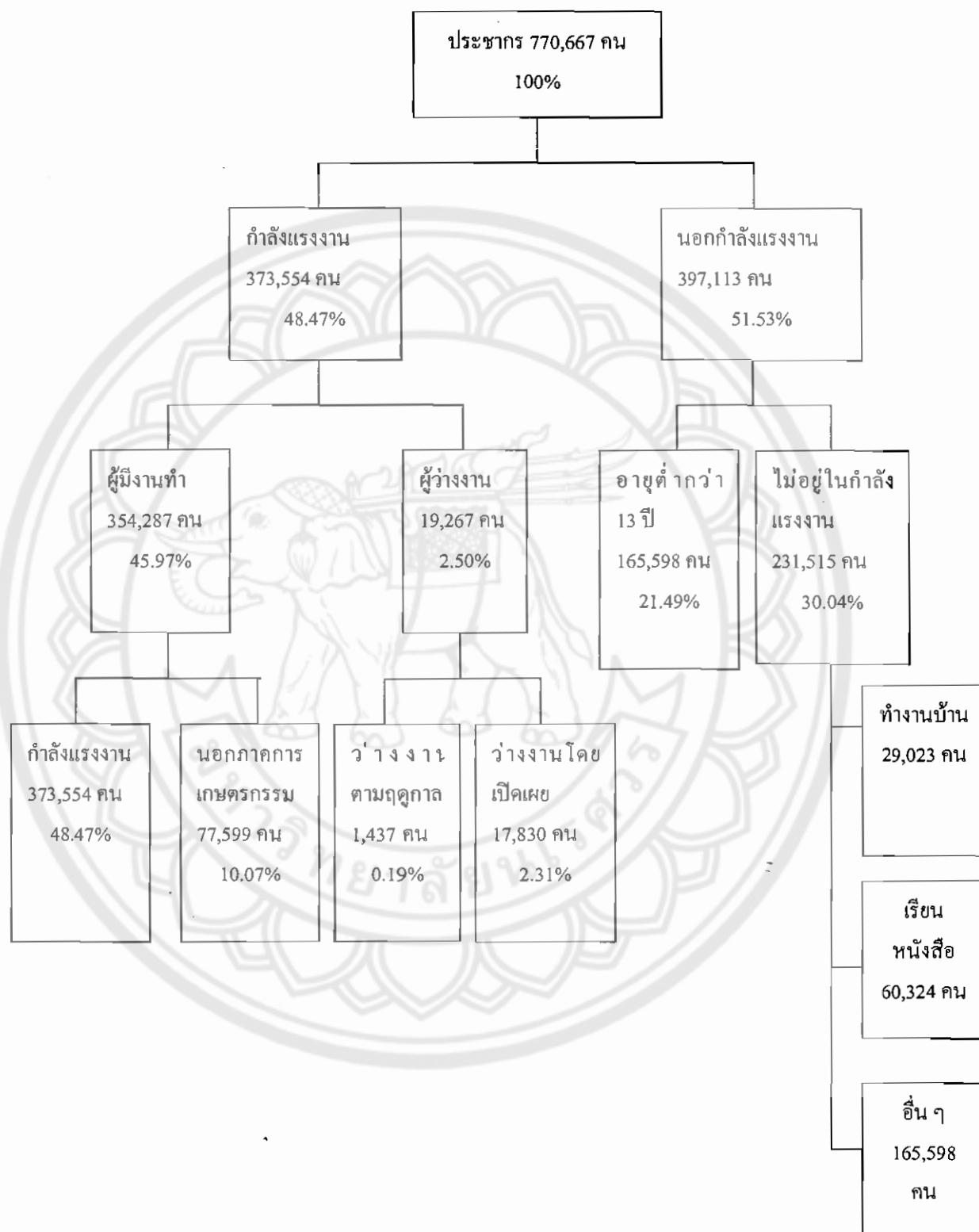
ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดกำแพงเพชร

นอกจากนี้ จังหวัดกำแพงเพชร ยังมีประชากรไทยภูเขาอีก จำนวน 9,293 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 ของประชากรทั้งจังหวัด จำนวนประชากรภูเขา เฉลี่ย 5.31 คนต่อครอบครัว โดยประกอบด้วยเผ่าต่าง ๆ อาทิ แม้ว เย้า กระเหรี่ยง มูเซอ และลีซอ

ตารางที่ 4.25 แสดงจำนวนประชากรชาวไทยภูเขาจังหวัดกำแพงเพชร ปี 2542

ที่	เผ่า	จำนวนครัวเรือน	จำนวนครอบครัว	ประชากร (คน)
1	แม้ว	445	692	3,676
2	เย้า	525	527	3,165
3	กระเหรี่ยง	268	294	1,254
4	มูเซอ	188	205	922
5	ลีซอ	35	35	276
รวม		1,461	1,751	9,293

ที่มา : ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาจังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 4.14 แผนภูมิแสดงข้อมูลด้านแรงงานจังหวัดกำแพงเพชร ปี 2542

ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวนโรงงาน แยกเป็นอำเภอจังหวัดกำแพงเพชร ปี 2542

อำเภอ	จำนวนโรงงานทั้งหมด(โรง)	จำนวนเงินลงทุน(ล้านบาท)	จำนวนแรงงาน(คน)
เมืองกำแพงเพชร	342	4,955,259,566	3,312
ชาณุวรลักษบุรี	36	28,903,350	62
คลองขลุง	61	49,625,855	236
พรานกระต่าย	76	462,567,400	602
คลองลาน	88	144,211,350	493
โกรงาม	121	224,449,916	447
ลานกระบือ	36	1,485,305,758	785
ทรายทองวัฒนา	5	405,250	5
ปางศิลาทอง	3	5,872,000	13
กิงอ. บึงสามัคคี	7	2,494,500	15
กิงอ. โกสัมพีนคร	7	20,678,621	23
รวม	782	7,379,773,566	5,393

ตารางที่ 4.27 แสดงประเภทโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดอุทัยธานี ปี 2542

ประเภท	จำนวนโรงงาน(โรง)			
	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	รวม
อุตสาหกรรมเกษตร	-	16	435	451
อุตสาหกรรมบริการ	-	8	124	132
อุตสาหกรรมก่อสร้าง-ตกแต่ง	1	11	110	122
อุตสาหกรรมอาหารเครื่องดื่มและยา	3	7	17	27
อุตสาหกรรมแปรรูปไม้	-	-	23	23
อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	-	-	2	2
อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก	-	-	1	1
อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ	-	-	12	12
อุตสาหกรรมอื่นๆ	2	-	9	12
รวม	6	43	733	782

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 4.15 แผนที่จังหวัดอุดรดิตถ์

จังหวัดอุดรดิตถ์

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด

จังหวัดอุดรดิตถ์มีโรงงานอุตสาหกรรมค่อนข้างน้อย และอุตสาหกรรมที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรขนาดเล็ก ตลาดสินค้าอุตสาหกรรมนี้จึงมักจะเป็นแหล่งที่พักสินค้าที่นำเข้ามาจากจังหวัดอื่น ๆ โดยเฉพาะจากกรุงเทพมหานครเสียเป็นส่วนใหญ่ ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมที่ผลิตได้ภายในจังหวัดมีไม่มากประเภทนัก เช่น ข้าวสาร ลูกตาเชื่อม บรรจุกะป๋อง หน่อไม้กระป๋อง ผลผลิตจากการทำเหมืองต่าง ๆ เป็นต้น จึงมีตลาดทั้งที่บริโภคภายในจังหวัดและขายไปยังจังหวัดอื่น ๆ รวมทั้งส่งออกไปจำหน่ายในต่างประเทศด้วย

ส่วนสินค้าส่งออกของจังหวัดอุดรดิตถ์ ส่วนใหญ่เป็นผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ข้าวเปลือก ข้าวสาร ข้าวโพด ถั่วเหลือง ทูเรียน รางสาต และสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์แปรรูป นอกจากนี้ก็ยังมีสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีความสำคัญ คือ ไม้กวาด ผ้าห่ม ผ้าซิ่น

ลักษณะการผลิตพืชที่สำคัญมีดังนี้

1 ข้าว พื้นที่เกษตรกรรมที่ใช้ทำนาของเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์ ส่วนใหญ่จะเป็นการทำนาปี โดยมีพื้นที่ 553,207 ไร่ แบ่งออกเป็นข้าวเจ้า 478,940 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 624 กก./ไร่ ข้าวเหนียวนาปี พื้นที่ 74,621 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 486 กก./ไร่ ส่วนข้าวนาปรังมีพื้นที่เพาะปลูก 122,831 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 729 กก./ไร่

ข้าวเจ้า ปลูกมากที่อำเภอพิชัย ตรอน เมือง ลับแล และอำเภอทองแสนขัน พันธุ์ที่ใช้ปลูกได้แก่ กข7 กข21 กข 23 สุพรรณบุรี 60 และชัยนาท 1 ส่วนข้าวพันธุ์หนัก ได้แก่ ข้าวตาแห้ง เหลืองประทิว จะปลูกในช่วงเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป และไปเก็บเกี่ยวในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม สำหรับข้าวเหนียวปลูกมากที่ อำเภอน้ำปาด ท่าปลา ทองแสนขัน ฟากท่า และอำเภอบ้านโคก โดยทำการเพาะปลูกเพื่อการบริโภคภายในจังหวัด

2 พืชไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ดอนการปลูกพืชส่วนใหญ่ จะอาศัยน้ำฝนสภาพพื้นที่ลักษณะนี้มีประมาณ 517,094 ไร่ปลูกพืชไร่ทั่วไปพืชไร่ที่ปลูกฤดูแล้งเกษตรกรมักปลูกในที่ลุ่มเช่น ถั่วเหลือง และ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ลักษณะการผลิตพืชไร่ที่สำคัญของจังหวัดอุดรดิตถ์มีดังนี้

(1) ถั่วเหลือง มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 158,529 ไร่ เกษตรกรจะปลูกใน 2 ฤดู คือ ฤดูฝน มีพื้นที่ปลูก 165,580 ไร่ พันธุ์ที่ใช้ปลูกได้แก่ สจ.2 สจ.4 และเชียงใหม่ 60 สภาพพื้นที่ปลูกจะเป็นที่ดอนอาศัยน้ำฝนในพื้นที่อำเภอตรอน พิชัย และอำเภอเมือง โดยจะหยอดเมล็ดในเดือนพฤษภาคม เก็บเกี่ยวในเดือนสิงหาคม ปลายฝนปลูกในเดือนกันยายน เก็บเกี่ยวในเดือนธันวาคมโดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 185 กก./ไร่

การปลูกในฤดูแล้งมีพื้นที่ปลูก 96,143 ไร่ พันธุ์ที่ใช้ปลูก ได้แก่ สจ.2 สด.4 และ เชียงใหม่ 60 พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่จะเป็นที่ลุ่มในเขตชลประทานคือ อำเภอพิชัย ตรอน และอำเภอทองแสนขัน โดยปลูกในเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม เก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคม ในฤดูนี้ให้ผลผลิตเฉลี่ย 217 กก./ไร่

(2) อ้อย มีพื้นที่ปลูก 85,336 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 7,431 กก./ไร่ แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอตรอน เมืองทองแสนขัน ท่าปลา และอำเภอพิชัย

3 พืชสวน จังหวัดอุดรธานีมีพื้นที่ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น 167,545 ไร่ ส่วนใหญ่ใช้ปลูกไม้ผลที่สำคัญหลายชนิด พืชสวนที่สำคัญของจังหวัดมีดังนี้

(1) ลำไย มีพื้นที่ปลูกประมาณ 47,268 ไร่ ให้ผลผลิตเฉลี่ย 663 กก./ไร่ ส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่ 2 อำเภอคือ อำเภอลับแล และอำเภอเมือง พันธุ์ที่ใช้ปลูกเป็นพันธุ์พื้นเมือง 2 พันธุ์ คือ พันธุ์หัวกลมและพันธุ์หัวจุก ปลูกโดยใช้เมล็ดและเริ่มมีการเสียบยอดพันธุ์ดี สภาพพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่จะปลูกตามไหล่เขามีลำธารตามธรรมชาติที่จะให้ความชุ่มชื้นตลอดปี การปลูกจะปลูกแซมกับพืชอื่น ๆ เช่น กาแฟ ทุเรียน โดยลำไยจะออกดอกช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน และเก็บเกี่ยวในเดือนกรกฎาคม เป็นต้นไป

(2) ทุเรียน พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอลับแล และอำเภอเมืองอุดรธานี มีพื้นที่ปลูก 26,524 ไร่ ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์พื้นเมือง และมีการใช้พันธุ์ดี เช่น หมอนทอง ชะนี เข้ามาปลูกในพื้นที่มากขึ้น อย่างไรก็ตามพันธุ์พื้นเมืองของอำเภอลับแล ที่ได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพดี เนื้อหนา สีสวยรสชาติหวานมัน คือ พันธุ์หลงลับแล และแก้วลับแล ซึ่งกำลังขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น ทุเรียนในเขตนี้สภาพพื้นที่ปลูกคล้ายกับลำไยคือปลูกตามไหล่เขาแซมกับพืชอื่น ๆ ผลผลิตออกสู่ตลาดในเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม

(3) หอมแดง มีพื้นที่ปลูก 9,137 ไร่ ให้ผลผลิตเฉลี่ย 1,663 กก./ไร่ ปลูกที่อำเภอลับแล และอำเภอเมือง โดยเกษตรกรปลูก 2 ฤดูคือ ฤดูแล้ง และฤดูฝน ฤดูแล้งปลูกในช่วงเดือนธันวาคม – มกราคม เก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคม – เมษายน ฤดูฝนปลูกในช่วงเดือนสิงหาคม – กันยายน เก็บเกี่ยวในช่วงเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน ส่วนใหญ่เกษตรกรจะนิยมการปลูกในฤดูแล้งมากกว่าฤดูฝน

(4) กระเทียม มีพื้นที่ปลูก 1,451 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 1,049 กก./ไร่ แหล่งเพาะปลูกที่สำคัญคือ อำเภอน้ำปาด และอำเภอฟากท่า เกษตรกรจะปลูกในเดือนธันวาคม – มกราคม เก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคม – เมษายน

โครงสร้างของประชากรและการจ้างงาน

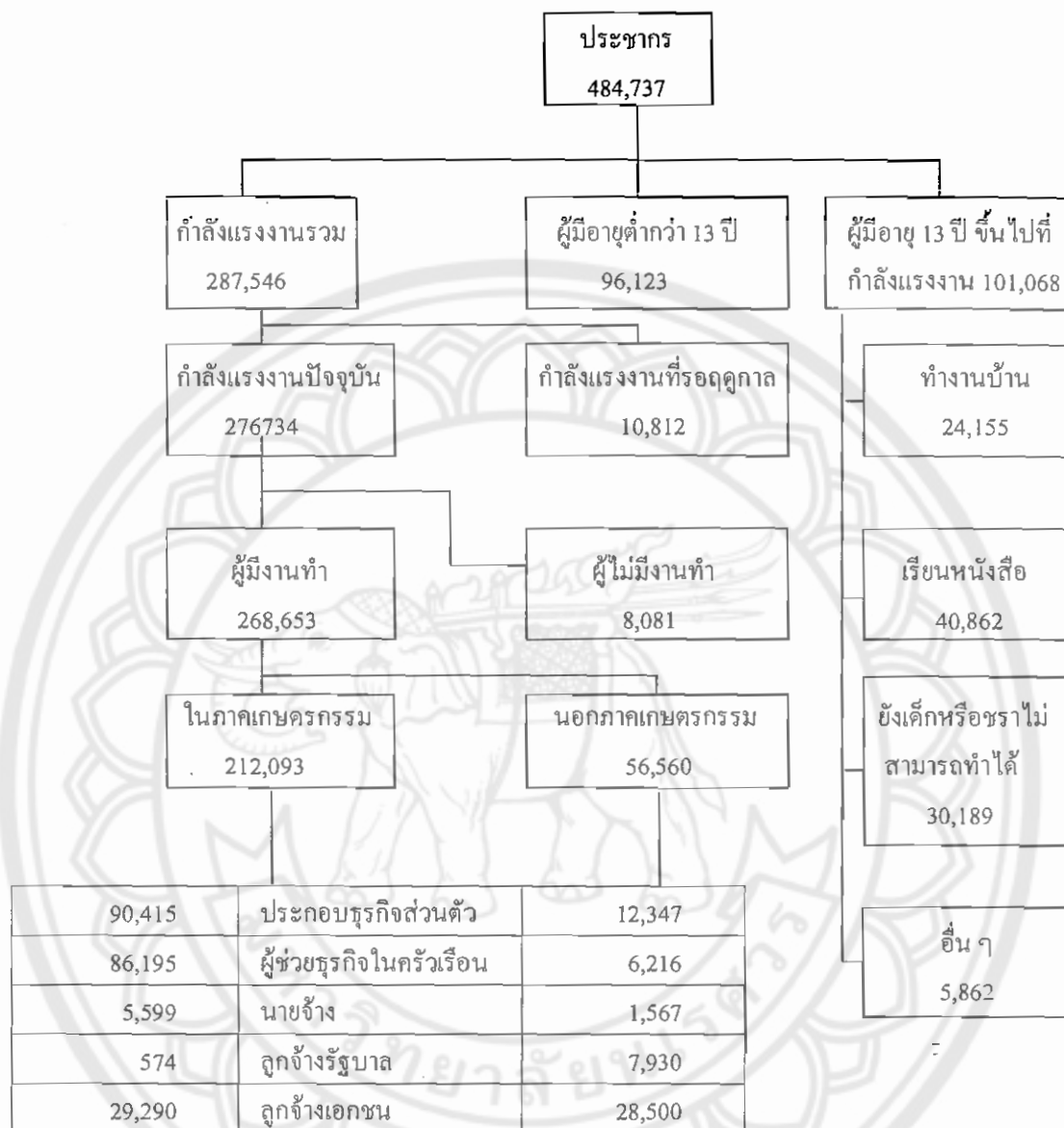
โครงสร้างของประชากร

ปี 2542 จังหวัดอุดรดิตถ์มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 485,025 คน เป็นชาย 240,897 คน เป็นหญิง 244,128 คน ความหนาแน่นเฉลี่ย 61.9 คนต่อตารางกิโลเมตร เทียบกับปี 2541 ประชากรของจังหวัดฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 ต่อตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น คือ อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ ซึ่งมีความหนาแน่นของประชากรประมาณ 210.0 คนต่อตารางกิโลเมตร เทียบกับปี 2541 มีความหนาแน่นประมาณ 209 คนต่อตารางกิโลเมตร ในขณะที่อำเภอบ้านโคก มีความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่น้อยที่สุด คือ 14.8 คนต่อตารางกิโลเมตร เทียบกับปี 2541 มีความหนาแน่นประมาณ 14.3 คนต่อตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 4.28 จำนวนประชากรจังหวัดอุดรดิตถ์ปี 2542

อำเภอ	จำนวนประชากร			จำนวน			พื้นที่ ตร. กม.
	รวม	ชาย	หญิง	ตำบล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน	
ยอดรวม	485,025	240,897	244,128	67	562	124,922	7,838.592
ในเขตเทศบาล	45,965	22,124	23,841	-	-	-	-
นอกเขตเทศบาล	439,060	218,773	220,287	-	-	-	-
เมืองอุดรดิตถ์	160,764	79,112	81,652	17	144	42,427	765.476
ในเขตเทศบาล	42,488	20,394	22,094	-	-	-	-
นอกเขตเทศบาล	118,276	58,718	59,558	-	-	-	-
ตรอน	37,244	18,301	18,943	5	45	9,110	314.501
ทองแสนขัน	34,228	17,190	17,038	4	43	8,708	754.436
ท่าปลา	49,335	25,085	24,250	8	83	11,990	1,681.445
น้ำปาด	33,232	16,855	16,377	6	45	8,839	1,448.711
พิชัย	79,968	39,201	40,767	11	86	19,139	736.677
ฟากท่า	15,618	7,839	7,779	4	28	4,294	632.669
ลับแล	59,015	29,275	29,740	8	57	16,066	448.766
ในเขตเทศบาล	3,477	1,730	1,747	-	-	-	-
นอกเขตเทศบาล	55,538	27,545	27,993	-	-	-	-

ที่มา : ปกครองจังหวัดอุดรดิตถ์

ที่มา : สำนักงานสถิติการและคุ้มครองแรงงาน

รูปที่ 4.16 จำนวนโรงงาน เงินทุน และคนงาน จำแนกตามหมวดอุตสาหกรรมปี 2542

ตารางที่ 4.29 จำนวนโรงงาน เงินทุน และคนงาน จำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม
ปี 2542

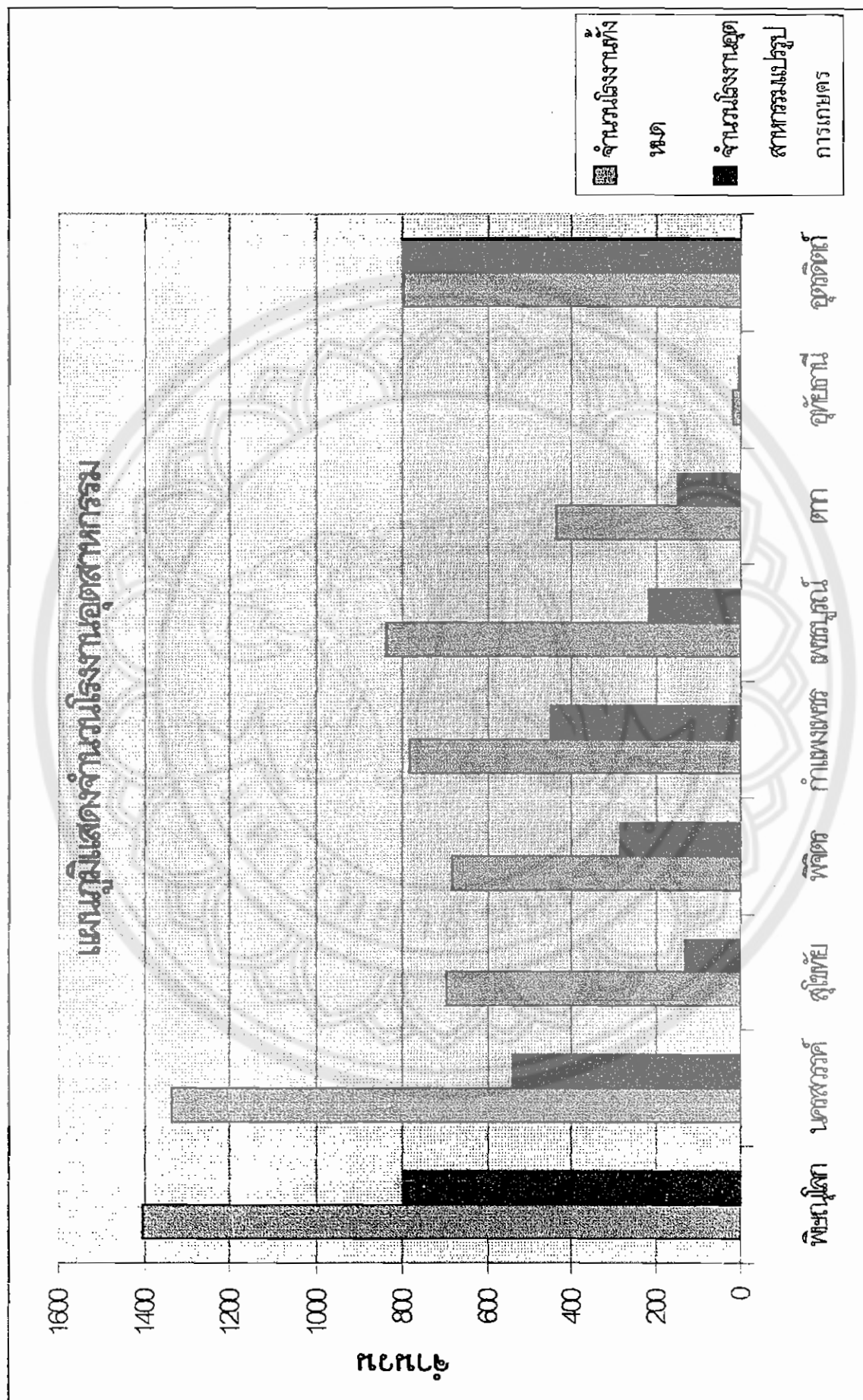
ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนสถาน ประกอบการ อุตสาหกรรม	จำนวนเงินทุน (บาท)	จำนวนคนงาน
รวมยอด	794	7,068,545,638	4,976
การเกษตร	498	189,663,682	1,393
การก่อสร้าง	67	534,767,670	795
อาหารและเครื่องดื่ม	28	2,308,729,158	1,338
การแปรรูปไม้	16	35,087,230	191
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	-	-	-
เคมีและพลาสติก	3	21,820,000	33
โลหะและอโลหะ	6	5,268,200	45
บริการ	171	251,337,698	699
อื่นๆ	5	3,721,872,000	482

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี

หมวดอุตสาหกรรมการเกษตร ส่วนใหญ่ประกอบด้วยโรงงานขนาดเล็ก เช่น โรงสีข้าวซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงสีข้าวขนาดเล็ก มีโรงสีขนาดกลาง (เงินลงทุนตั้งแต่ 10 – 100 ล้านบาท) จำนวน 1 โรง มีโรงงานอบเมล็ดพืช โดยรับซื้อผลิตผลทางการเกษตรมาเป็นวัตถุดิบ ถึงแม้เงินลงทุนไม่สูงนัก แต่ก็มีผลด้านการจ้างแรงงาน

แผนภูมิแสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม

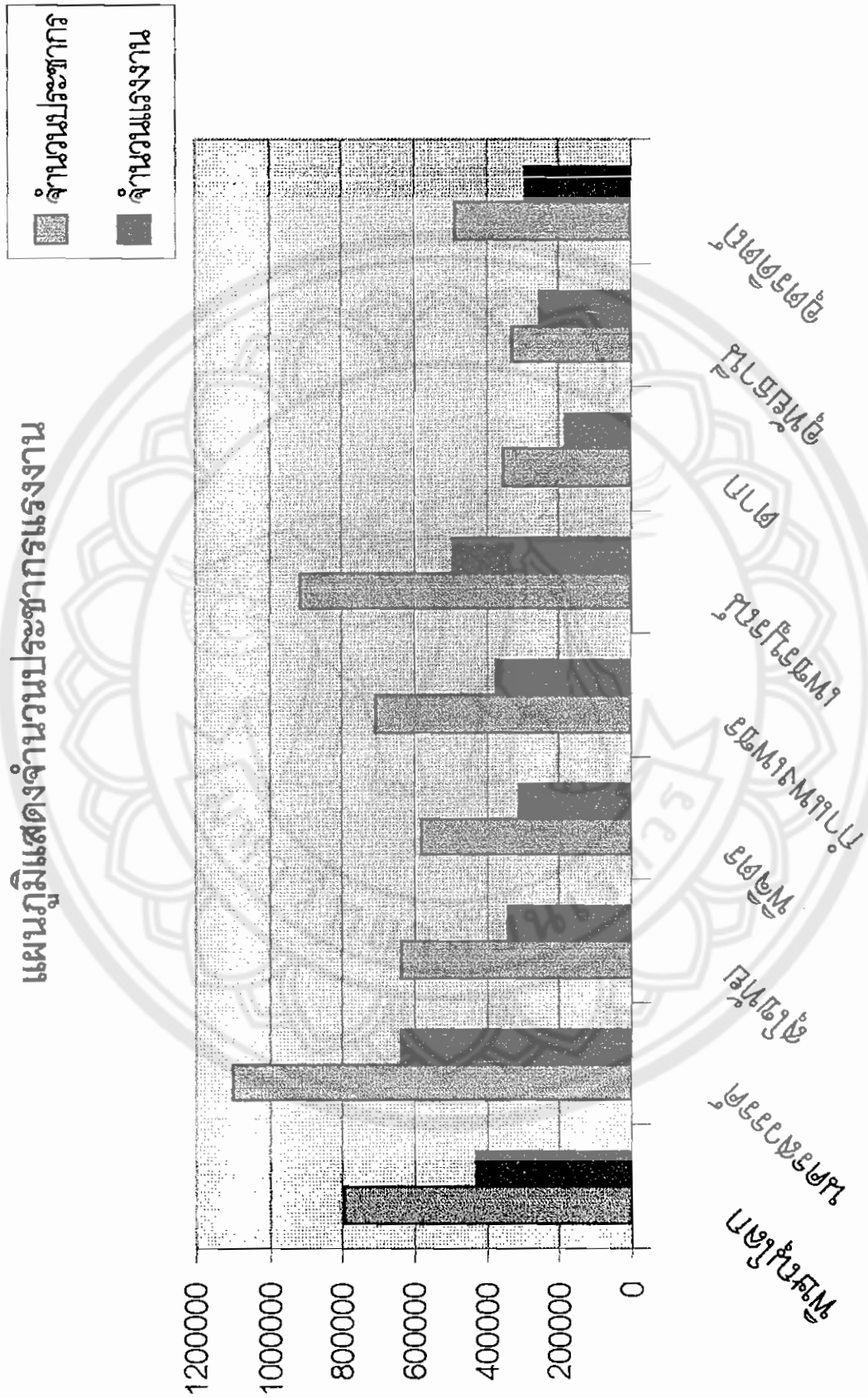
จังหวัด	จำนวนโรงงานทั้งหมด	จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม แปรรูปการเกษตร
พิษณุโลก	1404	797
นครสวรรค์	1334	539
สุโขทัย	696	130
พิจิตร	682	285
กำแพงเพชร	782	451
เพชรบูรณ์	834	215
ตาก	438	148
อุทัยธานี	16	4
อุตรดิตถ์	794	794
รวม	6980	3363

แผนภูมิแสดงจำนวนประชากรใน 9 จังหวัด

จังหวัด	จำนวนประชากร	จำนวนแรงงาน
พิษณุโลก	796688	432626
นครสวรรค์	1101287	638457
สุโขทัย	635922	343586
พิจิตร	582789	307890
กำแพงเพชร	707667	373554
เพชรบูรณ์	912787	492761
ตาก	350591	373554
อุทัยธานี	327552	254049
อุตรดิตถ์	484737	287546
รวม	5900020	3310764

แผนภูมิแสดงจำนวนประชากรแรงงาน

จากกราฟ จะพบว่าจังหวัดพิษณุโลกมีจำนวนโรงงานทั้งหมดมากที่สุด และใน 9 จังหวัดนี้รวมโรงงานทุกประเภทได้ 6980 โรงงาน เป็นโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเสีย 3363 โรงงาน คิดเป็น $3363/6980 * 100 = 48.18 \%$ ของโรงงานทั้งหมด จึงสามารถคาดคะเนได้ว่า โรงงานในภูมิภาคนี้ส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร

และ จากกราฟจะพบว่าจังหวัดนครสวรรค์มีจำนวนประชากรมากที่สุด และมีจำนวนแรงงานมากที่สุดด้วย ในทำนองเดียวกัน จังหวัดอุทัยธานีที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดและก็จะมีความน้อยที่สุดเช่นกัน

